

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 22 (2881) 2005 MAY-GEGUŽĖ 31 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • tevzib@pathcom.com • Nr. kaina - \$1

Būriai šviesuolių

Baigiantis mokslo metams, tiek Lietuvoje, tiek ir išeivijoje atitinkamu lygiu pasidžiaugiama mokymosi bei studijų rezultatais, pasveikiname mokslo siekiantį bei diplomus gaunantį jaunimą.

ŠVIETIMAS ir mokslas visada buvo ir lieka ta ašis, kuri suka ir palaiko kultūrinį gyvenimą, kuria pažangą, ruošia žmones puoselėti visas Dievo duotas vertybes. Žmonių apšvieta jau yra tapusi visuotiniu uždaviniu, kurį vykdo valstybės, pritaikydamos švietimo programas pagal gyventojų poreikius ir jų išsilavinimo lygį. Dar taip neseniai mokslas paprastai reiškė šviesesnį, geresnį gyvenimo užsitikrinimą. Mokyta žmogus lengviau, švariau dirbdavo ir daugiau užsidirbdavo. Šiais laikais mokslo samprata jau žymiai platesnė, nes žinojimas ir specializavimasis tapo būtinybe per šimtmečius civilizacijai bei kultūrai išlaikyti, gyvenimo spartos nešamoms užduotims vykdyti. Aukštojo mokslo siekia šimtai tūkstančių jaunimo. Atsiranda visų gyvenimo sričių garsių mokslininkų, tyrinėtojų, naujų teorijų kūrėjų, jau nekalbant apie eilinius mokslinius darbuotojus. Taip ištisi būriai šviesuolių skleidžia naujus atradimus, sumanymus, kuria idėjas, savo darbais pasiryžę net ir laikui užbėgti už akių. Daugeliui nuostata – mokslas mokslui – jau priimtina, o pvz. buvusioje Sovietų Sąjungoje mokslą buvo užsimota iškelti ir pastatyti religijos vieton. Daugelį mokslo laimėjimų valstybė panaudojo savo idėjinei propagandai. Žodis “moksliskai” tapo kone tiesos ar tikrovės sinonimu. Ateizmui skleisti mokslas buvo tinkamiausia priemonė, suklaidinusi nemažai žmonių. Pėdsakai dar ir šiandien kai kur yra matomi “mokslines” apraiškas derinant su kraštutiniu liberalizmu, sekamuoju modernėjimu bei kitais ieškojimais.

LIETUVAI atgavus nepriklausomybę, bent formaliai atsiribota nuo klaidinančių “mokslinių” teiginių. Eina savuoju nepriklausomos valstybės ir nepriklausomo mąstymo keliu. Bent jau ryžtamasi juo eiti. Vyksta ir atitinkamos reformos – derinamasi prie bendrinio Europos stiliaus, nepamirštant nė savo tautinės tapatybės bruožų, kai ruošiamos naujos mokymo programos, nors dėl jų dar ne visada sutariama. Aukštojo mokslo tinklas valstybėje, neturinėčioje nė keturių milijonų gyventojų, yra kone pavyzdinis. Statistika nurodo, kad Lietuvoje veikia 43 aukštosios mokyklos, iš kurių 16 universitetų. Tūkstančiui gyventojų tenka 46 studentai, kai tuo tarpu kitose Europos šalyse tik 33. Nesunku įsivaizduoti, kiek tos aukštosios mokyklos kasmet išleidžia absolventų. Tai smarkus šviesuolių paruošimas, kuriuo, rodos, tik didžiulis ir džiaugtis beliktų. Deja, tą džiugią tikrovę vis dėlto aptemdo faktas, kad šalyje aukštąjį mokslą baigusių paklausa per menka, ir įsidarbinimo galimybės konkurencijos neatlaiko. Va, čia ir atsiranda tas vadinamasis “smeigėnų nutekėjimas”, keliantis rūpestį valstybės vadovams ir visiems, kurie bando kurti tautos ateities įvaizdžius. Problema susidarė, ir jai spręsti turbūt reikės daugiau laiko. Pastarasis gal kai ką ir padės aptvarkyti, nes ne visi išvykstantys įstengs svetur pastoviau prisidaiginti. Be to, kur begyventų, ką bedirbtų ir kiek beuždirbtų, dažnas susidurs su jausena, kad gyvenimo vietovė yra ne mažiau svarbi už visa kita, ypač kai kitas pasaulis, kur bekeliavimui ir kuo besidomėtum, atrodys kaip uždariavietės vietos, tik kišenė, o ne širdį papildančios. Č.S.

Šiame numeryje

Kanados lietuvių dienos Toronte - 1,2,3 psl.

Pergalės diena ir baltiečiai - 2 psl.

Laisvės kovų dvasia buvo gyva - 4 psl.

Partizano sūnus - 5 psl.

Su Lietuva maldoje - 6 psl.

Kanados “Gintarėliai” Niujorke - 8 psl.

Don Kichotui 400 metų - 9 psl.

Kūrybingo ūkininko drožiniai - 9 psl.

Parapijų rūpesčiai Kanadoje - 10,11 psl.

Gelbėjimo Atgimimo video įrašus - 13 psl.

XXXV Kanados lietuvių dienų koncerte Anapilyje, Mississaugoje, gegužės 22 d. dainavo Toronto, Hamiltono, Montrealio ir Otavos choristai, tautinius šokius šoko Toronto “Atžalynas”, “Gintaras” ir Hamiltono “Gyvataras”
Nuotr. J. Piečiūčio

Kanados lietuvių dienos Toronte

Daug ir įvairių renginių Toronto ir Mississaugos Anapilyje:
parodos, koncertai, pokyliai, šokiai, sportinės varžybos...
Gausiai dalyvavo tautiečiai, suvažiavę iš visos Kanados

Trisdešimt penktosios Kanados lietuvių dienos, surengtos KLB Toronto apylinkės prasidėjo gegužės 20, penktadienį, Toronto Lietuvių Namuose. Trečiajame aukšte – Gedimino menėje Filatelistų draugija globojo plačią ir įdomią parodą, kuri buvo atidaryta 5 v.p.p. Karalienės Mortos salėje 7 v.v. rengėjai svečių laukė su užkandėliais ir gėrimais. Truputį po septynių prasidėjo oficialus atidarymas Mindaugo salėje, kur susirinko nemažas būrys lietuvių, torontiečių ir spėjusių suvažiuoti iš tolesnių vietovių, pvz. Montrealio.

Įžanginiai žingsniai

Programos vedėja Aušra Karkienė pakvietė visus atsistoti Kanados ir Lietuvos himnams, kuriuos sugiedojo Anapilio vaikų choras “Gintarėliai”, vadovaujamas muz. Deimantės Grigutienės. Jie taip pat sugiedojo *Viešpaties leliją*. Atidarymo žodį tarė KLB Toronto apylinkės pirmininkė Danutė Garbaliuskienė, sveikino Lietuvos ambasadorė Kanadoje Sigutė Jakštonytė ir generalinis garbės konsulas Liudas Matukas. Ambasadorė perskaitė Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus sveikinimą. Atidaryme dalyvavo atstovai iš Lenkijos, Ukrainos ir Austrijos konsulatų. Perskaitytas Kanados parlamento atstovės Sarmitės Bultės sveikinimas, ir

pranešta, kad Toronto meras sveikino telefonu.

Padėkos raštai

Atidarymo iškilmėse S. Jakštonytė ir L. Matukas įteikė padėkos raštus buvusiems Toronto apylinkės pirmininkams, iš kurių galėjo dalyvauti tik keli – V. Bireta, dr. J. Čuplinskienė, E. Čuplinskas, A. Pacevičius, R. Sakalaitė-Jonaitienė, D. Garbaliuskienė. Taip pat Toronto apylinkė apdovanojo savitrašį *Tėviškės žiburiai* ir ilgai ėjusį Kanados laikraštį *Nepriklausoma Lietuva*. Padėkos lentelės priėmė redaktoriai Č. Senkevičius, R. Sakalaitė-Jonaitienė ir buvusi NL redaktorė B. Nagienė.

Linksmą meninę programą atliko Lietuvos komiškų muzikinių kūrinių ansamblis “Keistuolių teatras”. Šio talentingo vieneto įdomios dainos per greit pasibaigė, bet su pažadu, kad ne paskutinį kartą juos matys KLD dalyviai. Vis gi reikėjo dar atidarymo proga paragauti apylinkės valdybos vaštinamo šampano ir torto. Vyresni išsiskirstė apie 10 val., o jaunimo sąjungos šokiai prasidėjo apatinėje LN salėje.

Veikėjų susirinkimai

Šeštadienio rytą Anapilyje prasidėjo Kanados apylinkių pirmininkų susirinkimas, kuriame buvo supažindinta su pagalbų centru imigrantams, aptarti

KLB Toronto apylinkės ir XXXV KLD rengimo komiteto pirmininkė Danutė Garbaliuskienė

Nuotr. R.D.Puterių

KLB finansiniai reikalai bei įvairūs organizaciniai klausimai. Buvo padaryti pranešimai apie KLB tinklalapį ir apie 2006 m. birželio mėnesį rengiamą Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą (PLJK). Pasibaigus pasitarimams, apylinkių pirmininkai aplankė Kanados lietuvių muziejų archyvą, kur surengta nuotraukų, programų bei leidinių paroda iš praėjusių Lietuvių dienų Kanadoje, kurių pati pirmininkė įvyko Hamiltone, 1953 m.

Nukelta į 2-ą psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada.

Tel. 905 275-4672 • FAX 905 290-9802

E-mail: tevzib@pathcom.com • www.tzib.com

Agreement No. 40012376 PAP Registration No. 09408. CPM 1001760.
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: vyr. red. prel. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė,
 Č. Senkevičius, techninė red. V. Tumosienė. Metinė prenumerata - \$50, rė-
 mėjo - \$60, garbės - \$70. Oro paštu į užjūrius - \$170, paprastu paštu - \$60.
 Amerikoj - JAV dol.

Keičiant adresą kreiptis į "TŽ" administraciją. Už skelbimų turinį redakci-
 ja neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasi-
 rašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškos žiburiai (The Lights of Homeland) is published weekly by the Li-
 thuanian Canadian R.C. Cultural Society "Žiburiai", Inc.

Subscriptions: regular - \$50, patron - \$60, sponsor - \$70 per year. Airmail
 overseas - \$170, regular mail overseas - \$60. US subscriptions are payable
 in US funds. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept.
 at mailing address given above.

We acknowledge the financial assistance of the Government of
 Canada, through the Publications Assistance Program (PAP),
 toward our mailing costs.

RELIGINIAME GYVENIME

Klaipėdos Šv. Kazimiero parapijos studentų ateitininkų "Kazio klubas" kovo 11-13 d.d. savaitgalį paskyrė partizanų paminėjimui. Didelis būrys jaunimo iš įvairių vietovių dalyvavo Mišiose Šv. Kazimiero šventovėje, o Marijos Taikos Karalienės parapijoje žiūrėjo filmą apie Lietuvos partizanus "Vienui vieni". AF valdybos pirmininkas L. Serafinas pristatė naujausias knygas apie partizanų gyvenimą ir likimą. Kitą dieną vyko orientacinis žaidimas mieste supažindinti svečius su Klaipėda. Po to patirtimi ir prisiminimais dalinosi iš Telšių atvykę buvę partizanų ryšininkas Albertas Gargasas ("Bočius"). Ateitininkai vėliau aplankė karinį jūrų laivyną, vakare po Mišių klausėsi folkloro ansamblio "Aitvaras". Sekmadienį po Mišių vyko įžodžio ir ženklelių prisegimo iškilmės.

Naują Dievo Apvaizdos šventovę Utenoje kovo 19 d. pašventino vysk. Jonas Kauneckas. Iškilmėse dalyvavo apaštališkasis nuncijus arkiv. Peter Stephan Zurbriggen, Panevėžio ordinaras vysk. Kauneckas, Panevėžio vysk. emeritas Juozas Preikšas, dar 30 kunigų iš Panevėžio ir kitų vyskupijų, pilna (1,000 žmonių talpinanti) šventovė tikinčiųjų. Iškilmių pradžioje įneštos šv. Pranciškaus ir Klaros relikvijos bei apaštalo šv. Petro kapo akmenų dalelė, pašventintas vanduo. Pamokslą sakė vysk. Kauneckas. Vyskupams pašventinus altorių ir šventovės sienas, vyko Aukos liturgija. Po Mišių buvo tariami padėkos ir sveikinimo žodžiai, Utenos kultūros centre vyko padėkos vakaras "Mes atvykome Jo pagarbinti". Šventovės statybą didžiąja dalimi finansavo UAB "VP Market". Jos varpus parapijos tikintiesiems padovanojo kaunaininkas Gerhard Lange ir geradarijai iš Vokietijos.

Šeimos šventė Mokytojų namuose, Vilniuje, balandžio 23 d. surengė Fokoliarų mudėjimas. Susirinko apie 400 dalyvių iš įvairių Lietuvos vietų ir iš Latvijos. Programoje dalyvavo apaštališkasis nuncijus arkivyskupas Peter Zurb-

riggen ir jo sekretorius arkivyskupas nominatas mons. Charles Balvo. Šventėje siekta suteikti vilties impulsą Lietuvos šeimoms pasikeitus visuomeninėms sąlygoms ir atsidūrus ES erdvėje. Meninę programą atliko įvairūs vienetai, kalbėjo įvairūs seimūnai, kitų judėjimų bei bendruomenių atstovai, dalinosi mintimis ir išgyvenimais apie šeimos pašaukimą, pagalbą šeimai, apie meilės galią padėti įveikti įvairias krizes. Apaštališkasis nuncijus suteikė pirmą apaštališkąjį palaiminimą popiežiaus Benedikto XVI vardu. Fokoliarai yra Katalikų Bažnyčios pasauliečių judėjimas, veikiantis nuo 1990 m. Lietuvoje. Leidžiama dvasinio ugdymo medžiaga *Gyvenimo žodis*, ir naujienos leidinyje *Naujas miestas*. Kasmetiniuose vasaros susitikimuose dalyvauja apie 250 narių, o penkiuose Lietuvos miestuose periodiškai vyksta fokoliarų susitikimai.

Paskaitas apie Švenčiausiojo Sakramento adoraciją balandžio 18-24 d.d. Vilniuje, Kaune, Panevėžyje ir Šiauliuose skaitė pamokslininkas, prancūzas kun. Florian Racine. Šis Švč. Sakramento misionierių vienuolis Dievo Gailingumo šventovėje Vilniuje balandžio 18 d. skaitė paskaitą *Kas yra adoracija ir kam ji mums*. Kaune Kristaus Prisikėlimo šventovėje balandžio 19 d. pabrėžė neįkainojamą asmeninės adoracijos svarbą. Po Mišių vykusioje konferencijoje jis dalinosi popiežiaus Jono Pauliaus II, šventųjų bei palaimintųjų įžvalgomis apie Švč. Sakramento garbinimo vietą bei reikšmę tikinčiųjų gyvenime švenčiant Eucharistiją. Balandžio 21 d. Šiauliuose po Mišių kun. Florianas kalbėjo apie adoraciją kaip apie malonių, kurias Viešpats mums duoda, šaltinį. Panevėžyje balandžio 22 d. kurioje su kun. Florianu susitiko norintys koordinuoti nuolatinę adoraciją. Po koncelebruotų Mišių katedroje svečias kalbėjo apie Švč. Sakramento dovaną. Jo teigimu, kuo labiau stengiamasi likti ištikimam, tuo didesnės malonės plūsta iš Švč. Sakramento.

SPAUDOS BALSAS

Pergalės diena ir baltiečiai

Toronto rusų savaitraštis *Beseda* š.m. gegužės 12-13 d. laidoje rašo: "Baltijos kraštai, kurie pagal Ribbentropo-Molotovo sutartį prieš jų valią buvo įjungti į sovietų įtakos sferą pagal šalių – nugalėtojų Jaltaje sprendimą, dalijanti Europą – vėl atsidūrė už geležinės uždvaros. Baltiečiams antrasis pasaulinis karas pasibaigė ne 1945 m. gegužės mėn., bet po jų valstybių nepriklausomybės atstatymo, po pusės šimtmečio dingimo iš geografijos žemėlapių. Tik 1991 m. po pripažinimo estų, latvių ir lietuvių nepriklausomybės pasibaigė svetimšalių šeiminkavimas. Todėl baltiečiai laukia, kad jų požiūris taps europietiškos istorinės vizijos dalimi, nors bent dabar, kai jau jie tapo ES nariais. Hitlerinio fašizmo nugalėjimas jiems lieka nevisiškas, kol niekas nesvarstys klausimo, kas gi buvo po to. (...)

Retrospektyvoje daugeliui baltiečių vokiečių okupacijos metai atrodo švelnesni negu sovietiškos valdžios metai, nes jie buvo tolimesnėje praeityje ir tęsėsi ne taip ilgai, todėl tame laikotarpyje nukentėjo mažesnis šeimų skaičius. Minėjimas savo praeities būtų baltiečiams lengvesnis, jeigu Rusija jiems ištiesytų susitaikymo ranką, pripažindama, kad prijungimas jų valstybių prie sovietiškos imperijos buvo neteisėtas. Tai apsunkina žmonėms karo pabaigos prisiminimą. Šiomis dienomis Kremliu galva Vladimiras Putinas pavadino Sovietų Sąjungos subyrėjimą stambiausia amžiaus geopolitine katastrofa.

Baltiečių kalboje ši katastrofa vadinasi laisvė".

Maskva galvoja kitaip

Toronto rusų savaitraštis *Gazeta Plus* š.m. gegužės 6 d. laidoje rašo: "Antrojo pasaulinio karo pabaiga Vakarų Europai reiškė išlaisvinimą, o Rytų Europos ir Baltijos šalims reiškė okupaciją ir komunizmo įvedimą" – rašė Bush. Tuo pačiu metu jis pritaria Vike-Freiberg sprendimui vykdyti Pergalės dienas Maskvoje, "nepaisant visos istorinės padėties sudėtingumo". Pažymėtina, kad prieš atvykdamas į Maskvą Bush aplankys Rygą. Anksčiau Baltijos kraštų įėjimą į Sov. Sąjungą "okupacija" pavadino G. Verheugen ES komisijos vicepirmininkas.

Atsakydama į tai rusų užsienio reikalų ministerija pareiškė, kad Raudonosios armijos dalinių įžengimas ir Baltijos šalių prijungimas prie Sov. Sąjungos neprieštaravo to meto veiklos normoms ir tarptautinei teisei. Pagal XX š. vidurio tarptautinių teisių doktrinas žodis "okupacija" buvo suprantamas kaip valstybės įgijimas niekuo neapgyvendintos teritorijos, kuri anksčiau nepriklausė kokiai nors valstybei, nustatyti jos efektyvią kontrolę su tikslu išplėsti joje savo suverenumą, skelbiama tame dokumente. Be to, URM primena, kad terminas "okupacija" reiškia ginkluoto konflikto metu laikiną vieno krašto teritorijos arba jos dalies užėmimą kitos valstybės kariuomenės. Šalia to, jokio ginkluoto konflikto 1945 m. tarp Sov. Sąjungos ir Baltijos

respublikų nebuvo, neskaitant susidūrimų su gausiomis "miško brolių" gaujomis vokiečių okupacijos metais atvirai pasireiškiančiomis agresorais pusėse".

Aiščiausiai pasireiškiantieji agresoriaus pusėje buvo ne baltiečiai, bet patys rusai. Tai buvo ištisos armijos, kurioms vadovavo gen. Andriej Vlasov, rusų išvadavimo armijos (ROA) šefas, gen. Michail Šapalov, šnipinėjimo "Sonderstern" organizacijos viršininkas, gen. Bronislav Kaminski, rusų tautinės išvadavimo armijos (RONA) šefas SS – brigadefiureris ir daugelis kitų. Apie juos Pergalės šventės dieną nebuvo kalbama.

Lietuvos lenkai – rusofilai

Varšuvos savaitinis žurnalas *Polityka* š.m. balandžio 16 d. laidoje rašo: "Gėda sakyti, bet mūsų Rytų tautiečiai yra labiau negu mes paženklinę tų, ką kun. prof. J. Tischner pavadino 'homo sovieticus'". (...)

Mūsų Rytų giminaičiai sudaro mums rūpesčių dėl savo simpatijų rusams. Aiškiausiai tai mes galėjome pastebėti Lietuvoje, kur dėl lietuvių tautiško grėsmės ieškojo paramos Maskvoje, o ne Varšuvoje pas vietinius rusus, bet ne lietuvių valdžioje. Mums Lenkijoje jų elgesys labai komplikavo reikalus, nes redaktorius Giedroyc patarimų dvasioje rėmė laisvės trokštančių lietuvių siekimus. Su sunkia širdimi išklausydavome žinias, kad lenkai neremia Lietuvos nepriklausomybės, arba kad dalyvauja rinkimuose kartu su rusais viename sąraše". J.B.

Kanados lietuvių dienos Toronte

Atkelta iš 1-mo psl.

Joana Kuraitė-Lasienė XXXV KL dieną, surengtą gegužės 20-22 d.d. Toronte, programos vedėja Nuotr. K. Baliūnaitės

Tautodailės paroda

ŠALFAS-gos organizuotos kėgliaivimo varžybos vyko Mississaugoje nuo 2 v.p.p. Lietuvių tautodailės instituto Toronto skyrius 5 v.p.p. atvėrė duris į puikiais rodiniais papuoštą Anapilio parodų salę. Skyriaus pirmininkė Aldona Vaitonienė ir kitos kūrėjos laukė lankytojų, kurių atsirado kiek daugiau artinantis pokyliui. Pastarojo dalyviai užsuko ir į parodą prieš eidami į didžiąją salę. Buvo verta nors trumpai pabūti lietu-

viškos tautodailės aplinkoje. Tą malonią ir itin savą aplinką sudarė ant sienų sukabinti audiniai, kilimai, juostos, gobelenai, prijuostės, G. Repečkos ir kitų medžio skulptūros, ant stalų surikiuotos tautiniais drabužiais papuoštos lėlės, atstovaujančios atskiriems Lietuvos kraštams, krepšeliuose sudėstyti meniški margučiai. Buvo galima nusipirkti puošnių, lietuviškai ornamentuotų atvirukų, kalėdinių papuošalų ir kitų smulkių išdirbinių. Paroda veikė ir dar daug kas ją aplankė kitą dieną prieš didįjį koncertą.

Didysis pokylis

Šampanas ir braškės laukė atvykusių į pokylį, kurių galėjo būti apie 350. Virš jų nukarusios baltos plačios juostos pridengė lubas, virš scenos visų žvilgsnius traukė pakabintas užrašas "Lietuviais esame mes gimę", šone trispalvių puošmenos, scenoje – muzikos instrumentai. Dalyvių – daug nematyti, iš įvairių vietovių ir iš Lietuvos suvažiuosius. Koks tai puikus, net jaudinantis suėjimas per tas XXXV Kanados lietuvių dienas!

Bėgo laikas – kažko lyg lūkurio. Paaiškėjo, kad reikia palaukti Mississaugos burmistrės, lietuvių bičiulės Hazel McCallion. Jai atvykus KLB Toronto apylinkės pirmininkė Da-

nutė Garbaliuskienė, užlipus į sceną, pokylį pradėjo žodžiu "linksminkitės" ir pakvietė Joana Kuraitė-Lasienę vesti programą. Prie mikrofono atlydėta burmistrė, kuri tarė labai nuoširdų sveikinimo žodį, pabrėždama Mississaugos lietuvių kultūrinį įnašą į šio miesto gyvenimą, pagyrė lietuvių už puikų susiorganizavimą.

Nutilus plojimams, programos vadovė pristatė garbės svečius – Lietuvos ambasadorę Kanadai S. Jakštonytę, konsulą L. Matuką ir jo žmoną Gražiną, KLB krašto valdybos pirmininkę Rūtą Žilinskienę bei jos vyrą kun. Algimantą ir pokilyje dalyvaujančius KLB apylinkių pirmininkus.

Prel. P. Gaidai sukalbėjus maldą prieš vakariene, vikrus jaunimas patiekė į stalus J. Gurklienės pagamintą įvairų ir skanų maistą. Kol visi sotinasi, gėrė vyną, scenoje skambėjo fortepionas.

"Keistuolių" išdaigos

Pagaliau atėjo laikas "Keistuolių teatrui". Kai kurios dainelės girdėtos LD atidaryme, kitos – naujos, negirdėtos, labiau priartintos prie amerikietiško ritmo bei pobūdžio. Dainininkai ir kita apranga

Nukelta į 3-čią psl.

“Keistuolių teatras” atliko smagią programą XXXV KLD pokilyje gegužės 21 d. Anapilyje
Nuotr. K. Poškaus

Kanados lietuvių dienos Toronte

Atkelta iš 2-ro psl.

(ilgi perukai, suplyšusios kelnės) stiprino žiūrovų dėmesį, o kai kurie ištęsti, trankūs kūrinių aisyse skambėjo dar ir po to, kai dainininkai jau buvo nutilę. Glaudus ryšys su publika užsimezgė nuo pirmo nuplojimo. Jau ir kai kurie žiūrovai nebeusėdėjo vietose ir atsistoję ėmė šokti, rankom ploti, šūkauti. Visa tai dar kartą paliudijo “Keistuolių teatro” sėkmę ir kylantį populiarumą – koncerto įaudrintas jaunimas linksmybes galėjo pratęsti po keistuolių pasirodymo vykusiose šokiuose grojant *Graham Howe* orkestrui.

Didysis koncertas

Sekmadienį po Mišių Prisikėlimo parapijos šventovėje vyko dar vienas “Keistuolių teatro” pasirodymas – tai buvo dainų ir pasakų programa vaikams, kuri sutraukė pilną salę šeimų, atvykusių pasidžiaugti “Keistuolių” linksmybėmis. Po to visi skubėjo į Anapilį didžiajam koncertui, kuris prasidėjo 3 v.p.p. D. Garbaliauskienės poetišku atidarymo žodžiu. Scenoje jau susirikiavę ir visai jauni (Anapilio “Gintarėliai”) ir vyresni choristai, sudarantys didelį puikų, įvairių apylinkių chorą, kuriame dainavo Toronto, Mississaugos, Hamiltono, Montrealio ir Otavos dainininkai. Akompanavo Edita Morkūnienė, o pasikeisdami dirigavo “Gintarėlių” vadovė, paruošusi Toronto ir Hamiltono choristus, muz. Deimantė Grigutienė ir Montrealio chorui vadovavęs muz. Aleksandras Stankevičius. Otavos moterų dainų vienetą “Arija” paruošė Loreta Lukšaitė-Cassidy.

Norą dainuoti, vieningai siekdamas kilnaus tikslo, parodė iš įvairių vietovių surinktas jungtinis choras, išpūdingai su-

giedojęs pirmąją giesmę - *Lietuva brangi* (dirigavo D. Grigutienė). Mišrus choras – vyresnieji, jau be “Gintarėlių”, giedojo *Malda už Tėvynę* ir *Aras*, diriguojant A. Stankevičiui. Neseniai sudaryta kapela “Sūduva”, vadovaujama Vito Balytos,

vadovės D. Grigutienės ranka, dailiai atliko dainas *Pavasaris gimtinėje*, *Dainuokim - po du!* ir *Vaivos juosta*. “Atžalynas” sušoko *Gegužinę polką*, tada kartu su “Gyvataru” – *Vakaruškas*. Kapela “Sūduva” dar kartą priminė tikrus tradicinius pasi-

“Gintarėliai” ir jų draugai XXXV KLD atidaryme Toronte Lietuvių Namuose gegužės 20 d. laukia sukaktuvinio, G. Kobelskienės iškepto torto
Nuotr. K. Baliūnaitės

maloniai pajvairino didingo choro sudarytą rimtą nuotaiką savo liaudiškų instrumentų gausa ir dainininkų entuziazmu. Po jų atliktų *Prieš armoniką vakarą tylų* ir *Gegužinės valso*, Toronto jaunimo ansamblio “Gintaras” pašoko naujovišką tautinį šokį *Protėvių žemė*, o Hamiltono “Gyvataras” – judrų *Landytinį*. Po to graži ir ypatinga buvo proga pamatyti scenoje trijų tautinių šokių grupių – Toronto “Atžalyno” bei “Gintaro” ir Hamiltono “Gyvataro” mergaites šokant *Blezingėlę*. Grįžo scenon jaunieji “Gintarėliai” ir, atidžiai sekdami

linksminimus sudainuodami *Po beržyną vaikščiojau* ir *Tado Blindos polką*. O pabaigai vėl susirinko jungtinis choras, atliko išpūdingas dainas *Svajonė*, *Kur giria žaliuoja*, *Tėvynė* ir *Lietuva*, diriguojant A. Stankevičiui. Chorui pasilikus scenoje, diriguojant A. Stankevičiui, ir žiūrovus ir choristus sujungė bendrose dainose. Visi smagiai sudainavo mielas ir žinomas dainas *Stoviu aš parimus*, *Leiskit į Tėvynę*, *Gražiausios spalvos* ir *Žemėj Lietuvos*. Visi jautėsi tikrai pabendravę ir įsijungę į šią gražią šventę. Jos rengėjams, programų atlikėjams ir dalyviams padėjo KLB pirmininkė R. Žilinskienė, linkėdama vėl pasimatyti trisdešimt šešiose Kanados lietuvių dienose.

Baigminis krepšinis

Kas galėjo, dar vyko į St. Michael's College gimnaziją Toronte, kur 5.30 v.p.p. vyko Kanados sporto apygardos vyrų krepšinio lygos baigmė, o 7 v.v. – Marčiulionio krepšinio akademijos ir St. Michael's komandos krepšinio rungtynės. Svečiai įveikė vietinius krepšininkus (65-56). Po rungtynių žiūrovai ir žaidėjai dar pabendravo prie užkandžių priėmimo, kurį surengė KLB Toronto apylinkės valdyba ir St. Michael's mokykla. Kaip tinkama, kad šventė užsibaigė lietuvių mėgstamiausiu sportu – krepšiniu! RSJ ir ČS

Lietuvių tautodailės instituto Toronto skyriaus XXXV Kanados lietuvių dienoms (KLD) surengtoje parodoje gegužės 21 d. Anapilyje lankėsi daug svečių. Viduryje - Hamiltono KLB apylinkės pirm. Rasa Bakšytė-Pruden
Nuotr. R.D. Puterij

SAVAITĖ LIETUVOJE

Naujas ministeris

Gegužės 13 d. prezidentas Valdas Adamkus pasirašė dekretus, kuriais iš finansų ministerio pareigų atleido socialdemokratą Algirdą Butkevičių ir naujuoju finansų ministru paskyrė kitą socialdemokratą Zigmantą Balčytį. Jam taip pat laikinai pavesta eiti ir susisiekimo ministerio pareigas.

Finansų ministeris A. Butkevičius atsistatydino “dėl to, kad nei keturių valdančiųjų partijų Politinė taryba, nei Vyriausybė nepaisė jo pozicijos, kuria A. Butkevičius prieštaravo sprendimui įvesti naują laikinąjį verslo mokestį nuo apyvartos”. Tokio mokesčio įvedimui prieštarauja ir prezidentas Valdas Adamkus.

Rūpi SAPARD lėšos

LGTIC žiniomis, Europos komisijai (EK) rūpi galimi pažeidimai Lietuvai administruojant Europos sąjungos (ES) SAPARD programos lėšas. Gegužės mėnesį Valstybės kontrolė išreiškė abejonių dėl dviejų Valstybinės mokėjimo agentūros paremtų projektų. Bendrovė “Krekenavos agrofirma” ir jos antrinė įmonė “Krekenavos mėsa” buvo įtartos padalinusios projektą į dvi dalis ir taip išvengusios 5 mln. litų SAPARD paramos ribos vienam projektui. Jos pernai gavo 8.7 mln. litų.

EK vis dėlto yra patenkinta veiksmis, kurių sparčiai ėmėsi Lietuvos valdžia ištaisyti padėtį, įskaitant šiuo metu atliekamą tyrimą.

Bendra pozicija

Rygoje gegužės 20 d. vyko Lietuvos, Latvijos ir Estijos premjerų Algirdo Brazausko, Aigaro Kalvičiaus ir Andruso Ansipo susitikimas. Jame premjerai pritarė bendroms pozicijoms, dėl kurių su kitomis ES narėmis jau kurį laiką bendrai derasi trys Baltijos valstybių finansų ministrai.

Kaip rašo LGTIC, Lietuvos gaunama ES biudžeto išmokų dalis priklauso nuo visų 10 ES naujokų bendrojo vidaus produkto (BVP) augimo vidurkio, o šis vidurkis siekia apie 4% per metus. Trijų Baltijos valstybių, kurių augimas gerokai spartesnis negu kitų naujokių, finansų ministrai pateikė bendrą pasiūlymą šiuo klausimu: kad jų gaunama parama priklausytų nuo kiekvienos šalies ekonomikos augimo arba nuo Baltijos valstybių augimo vidurkio.

Ministrai pirmininkai irgi pritarė Sanglaudos politikos svarbai. Baltijos valstybės siekia, kad ES skirstant finansavimą būtų skiriamas kuo didesnis dėmesys naujų, skurdesnių valstybių gyvenimo lygio gerinimui iki senųjų ES narių lygio.

Seimūnė išteisinta

Gegužės 18 d. Liustracijos komisija patvirtino, kad Europos parlamento narė konservatorė Laima Andrikienė nebendradarbiavo su užsienio specialiosiomis tarnybomis. Kaip rašo ELTA,

kovo pabaigoje seimo nariams buvo išplatintas pareiškimas, kad L. Andrikienė buvo slapta KGB bendradarbė. Dalios Kuodytės vadovaujamos komisijos išvada – jog nėra jokių duomenų, patvirtinančių L. Andrikienės užverbavimą ir slapta bendradarbiavimą su buvusiomis SSRS specialiosiomis tarnybomis. Tokią pačią išvadą dar 1998 m. buvo paskelbęs Valstybės saugumo departamentas ir Generalinė prokuratūra. Šiuo metu Vilniaus miesto apygardos prokuratūra atlieka ikiteisminį tyrimą baudžiamojoje byloje dėl L. Andrikienės šmeižimo.

Dalyvaus pajėgose

Briuselyje gegužės 23 d. pasirašytas politinis pareiškimas dėl ketinimų kurti bendrą Lietuvos, Lenkijos, Vokietijos, Slovakijos ir Latvijos kovinę grupę, kuri priklausys Europos sąjungos greitojo reagavimo pajėgoms. Kilus krizei Europos sąjungos (ES) kaimynystėje arba bet kuriam pasaulio taške, ši kovinė grupė turės būti dislokuota į krizės vietą per 5-15 dienų. Kiekvienoje kovinėje grupėje yra sutelkta maždaug 1,500 karių. Ši grupė budėjimą ES Greitojo reagavimo pajėgose perims 2010 m. pirmąjį pusmetį. Krašto apsaugos ministeris Gediminas Kirklis Briuselyje dalyvavo oficialiame Europos sąjungos gynybos ministerių susitikime, kuris vyko kaip dalis Bendrųjų reikalų ir išorinių santykių tarybos (BRIST) posėdžio.

Paskirti ambasadoriai

Prezidentas V. Adamkus pasirašė įsakymą, kuriuo naujuoju Lietuvos ambasadoriumi Gudijoje nuo birželio 20 d. bus Petras Vaitiekūnas, pastaruoju metu laikinai vadovavęs Užsienio reikalų ministerijos (URM) politikos analizės skyriui. Dar vienu dekretu V. Adamkus Lietuvos ambasadoriumi Gruzijoje paskyrė Ričardą Degutį, kuris iki šiol vadovavo URM Rytų Europos ir Vidurinės Azijos departamentui.

Prezidentas atšaukė iš pareigų nepaprastąjį ir įgaliojimą ambasadorių Ukrainoje, Moldovos respublikai ir Gruzijai Viktorą Baublį, taip pat Oskarą Jusį iš ambasadoriaus, Lietuvos nuolatinio atstovo Europos sąjungoje pareigų.

Pasirašyta sutartis

Gegužės 26 d. Trakuose sutartį dėl ilgai rengto ir derinto “2K projekto” pasirašė dvišalės tarpvyriausybines bendradarbiavimo komisijos pirmininkai Lietuvos užsienio reikalų ministeris Antanas Valionis ir Rusijos transporto ministeris Igoris Levitinas.

Šioje sutartyje numatytas bendradarbiavimas tarifų politikos bei kitais klausimais, siekiant pritraukti į Baltijos jūros Klaipėdos ir Karaliaučiaus uostus kuo daugiau krovinių ir užtikrinti uostų plėtrą, bendradarbiavimą ir konkurencingumą. RSJ

Laisvės kovų dvasia buvo gyva ir nelaisvėje!

Lietuviai sukilėliai Sibiro lageriuose

Mes apsakysime baisią odisėją Prie židinio susėdę šilimoj.

Kokius kruvinus kelius tesėjom Vorkutoj, Karagandoj, Kolymoj...

(A. Miškinis)

Praėjo daugiau kaip 50 metų nuo tų įvykių, kuriuos pergyvenome sovietiniuose lageriuose. Tuomet dar buvome jauni, daugelis nesulaukė trisdešimtmečio. Tačiau nors ir neapsakomai sunkiose gyvenimo sąlygose, daugelis degė kovos dvasia. Mumyse dar skraidė maištaujančios mintys ir ryžtas ramintis ne vien tik nuolankumu.

Vorkutą pasiekėme naktį. Dalį kalinių paliko Vorkutoje. Mane, su likusiais kaliniais, atvežė prie 7-tos šachtos. Čia išlaipino, sustatė po 4-ris, apsupo ginkluota apsauga, išpėjo laikytis drausmės taisyklių. Pareiškė, kad priešingu atveju bus naudojamas ginklas be išpėjimo. Išvargusius po kelionės mus atvarė į 7-tos šachtos lagerį ir uždarė į karantiną. Čia mus sanitariskai apdorojo, išdavė darbo rūbus ir paskirstė į darbus. Buvau paskirtas į vagonų pakrovos brigadą. Apgyvendino pakrovėjų barake, kuriame susipažinau su įdomiais žmonėmis. Bendraudamas su jais, stiprėjau dvasiškai ir intelektualiai.

Į darbą mus varė varu durtuvais ir šunimis, per pūgas kaip galvijus.

Jaunimo tarpe brendo vidinis prieštaravimas. Barakai nakčiai buvo rakinami. Langai grotuoti. Trūko oro, nes barakai buvo perpildyti. Alkis, šaltis, sunkios darbo sąlygos, nuolatinis žeminimas ir patyčios, šaukte šaukėsi pasipriešinimo prieš čekistinę tironiją. Nors stengėsi nužmoginti, bet dvasia nepalūžo. Lietuvių tarpe kilo pasipriešinimo ir sukilimo idėjos. Atsirado bendraminčių ir tarp ukrainiečių. Susitarėme bendradarbiauti. Sudarėme slaptą pasipriešinimo pagrindį. Mes gerai supratome, kad kalinių darbo vaisiai stiprina raudonąją imperiją, todėl buvo vedama slaptą agitaciją, kad sąmoningai planai būtų neįvykdomi. Lagerio vadovybė dėlto šėlo. Tačiau kalinių tarpe pasipriešinimo aistros augo. Sukilimo idėja stiprėjo.

Aš dar būdamas Jercevo 5-me lageryje, iš namų buvau gavęs akordeoną, kurį atsivežiau į 7-tąjį lagerį. Grojimas buvo geras pretekstas susibūrimams. Vadovavo Z. Paldavičius, J. Žilinskas, E. Burokas, I. Uogintas. Be jų dar dalyvaudavo S. Ulevskis, K. Varanauskas, V. Martišiūnas, A. Bagdonas ir kt. Susirinkę deriname Laisvės kovotojų planus, ką kuris privalo atlikti. Vieni palaikėme ryšį su kitų barakų kaliniais, kiti kasė tunelius pabėgimui, treči kaupėme sprogmenis. Demaskuodavome skundikus.

7-tos šachtos gamybinėje zonoje buvo organizuota sprogmenų gamyba iš šachtoje naudojamo amunalo. Dalis pagamintų sprogmenų slapta įnešama į 7-tos šachtos gyvenamąją zoną. Tuo laiku aš dirbau anglies pakrovos apskaitininku ir gautus sprogmenis slėpdavau anglių sandėlyje. Sprogmenų gamybos pavojingą darbą vykdė lietuviai J. Jancevičius ir A. Bagdonas.

Mūsų agitacinis darbas ir kova su išdavikais davė gerų rezultatų: sumažėjo planų vykdymas, išdavikai pajuto pavojų ir vengė viešų kontaktų su čekistais.

1953 m. Stalino mirtį kaliniai sutiko su džiaugsmu ir viltimi, kad jų padėtis pagerės. Berija buvo sušaudytas. Kaliniai reikalavo peržiūrėti bylas ir išleisti į laisvę. Susidarė palanki atmosfera sukilimui. Jis prasidėjo keliose šachtose, o taip pat ir 7-je. Tai įvyko 1953 m. liepos mėn. 20 d. Atsisakėme eiti į darbą. Pareikalavome, kad atvyktų valstybinė komisija, kuriai buvo numatyta pareikšti kalinių reikalavimus. Sukilimo komitetas su lagerio vadovybe atsisakė kalbėtis. Sukilimo metu lagerio vidaus tvarką palaikė kaliniai.

Kalinių reikalavimas buvo įvykdytas – iš Maskvos delegacija atvyko. Į jos sudėtį įėjo: generalinis prokuroras R. Rudenko, MVD generolas pulkininkas Maslenikov, gen. prokuroro pavaduotojas Barsukov ir kt.

Prokuroras pareikalavo nutraukti sabotажą ir visiems išeiti į darbą. Kaliniai garsiai šaukė: „Laisvės! Laisvės!“ Pro-

kuroras susinervinęs tęsė: „Jūsų rankos kruvinos!“ Mes visi šaukėme: „O jūs iki kelių kraujuose!“ Po šių emocingų šauksmų prisistatė generolas Maslenikov, TSRS centro komiteto narys.

Laisvės kovotojas JONAS DAILIDĖ Sibiro Uchtoje kaip tremtinys 1955 metais

Kalinių vardu kalbėjo vienas mokytojas iš Baltarusijos ir lietuviai – karininkas A. Gužaitis ir Jieškūnas, kurie išdėstė sunkią kalinių padėtį ir reikalavo laisvės!

Maslenikov išdidžiai pareiškė: „Visi kaliniai nuteisti teisingai, nes padarė sunkius nusikaltimus prieš tėvynę, todėl privalo atlikti visą bausmę“.

Staiga pasigirdo komanda iš kalinių vadovų: „Atsistoti ir visiems atsukti nugaras į Maslenikov pusę!“ Akimirka, ir tai buvo įvykdyta.

Maslenikov šaukė: „Jūs man tokiu būdu kirtote į veidą!“ Tęsdamas kalbą išdėstė siūlomas lengvatas kaliniams už sąžiningą darbą ir pavyzdinę elgesį. Apie laisvę – nei žodžio.

Organizuotas kalinių sukilimas čekistams vadeivoms sukėlė daug nerimo. Mūsų lagerio zona buvo apsupta tankiu, kulkosvaidžiais ir automatais ginkluotų kariškių žiedu. Kareiviai apie lagerio zoną įrengė stebėjimo postus ir kasė apkasus.

Sukilėlių komitetas, apsvaistęs susidariusią situaciją, numatė grėsmę ir davė komandą sekančią dieną visiems išeiti į darbą.

Sekančią dieną, lydimi automačikų ir šunų, buvome vedami iš lagerio į tundros gilumą.

Kalinių kolonoje pasigirdo panikos balsai: „Mus sušaudys“. Kad panikos apimti kaliniai nepradėtų išsibėgioti, tuo sudarydami pretekstą atidaryti į juos ugnį, garsiai, rusų kalba griežtu tonu surikau: „Be panikos!“ Kolona aprimo. Vakare grįžome į lagerį. Kalinių tarpe buvo ir išdavikų. Kai kurie aktyvūs sukilimo dalyviai buvo jų išduoti ir išvežti į kitus lagerius.

Po sukilimo lagerio režimas šiek tiek pagerėjo. Tačiau pasipriešinimo aistros neišblėso. Per laisvus piliečius, dirbančius šachtos zonoje, gaudavome žinias apie nuotaikas kituose lageriuose. Čekistai siautėjo. Jie suprato, kad veikia organizuotas pogrindis, kurį, žūtbut, reikia demaskuoti ir sunaikinti. Verbavo ir papirkinėjo išdavikus. Mes išdavikus sekėdavome, demaskuodavome ir su jais susidorodavome.

7-je šachtoje anglies gavybos planai buvo neįvykdomi. Lagerio valdžia savo pyktį ir įniršį liejo ant kalinių. Nutarėme susprogdinti elektros pastotę. Iš šachtoje dirbusio sprogdintojo Sokolovo gaudavome amunalo sprogmenis, detonatorius ir laidus. Sprogmenis slėpiau anglių sandėlyje, laidus ir detonatorius po grindimis savo darbo vietoje. Sutartu laiku amunalą perdaviau Z. Paldavičiui.

Kruopščiai sekiau judėjimą elektros pastotės link. Įsitikinęs, kad jau galima vykdyti užduotį, daviau ženklą Z. Paldavičiui ir E. Burokui, perdaviau likusias priemones. Sekiau ir saugojau, kad niekas iš pašalinių nesutrukdytų. Meldžiau Aukščiausiąjį, kad pasisektų. Pagaliau – stiprus sprogimas. Visur sutemo. Spėjome išsilakstyti į savo darbo vietas, pasiręgti, kad neįtartų. Raketomis buvo apšviesta visa teritorija. Vieni kitus klausinėjome: „Kas atsitiko?“ Įtarimus ir tardymus atlaikėme. Neišdavėme.

Pogrindžio veikla sukėlė paniką čekistų eilėse. Vieni kitus kaltino planų nevykdymu. Buvo kuriami planai, kaip daugiau išspausti iš kalinių ir kokių priemonių imtis.

Iš patikimų šaltinių sužinojome, kad 1954 m. sausio mėn. 14 d. 7-tos šachtos administraciniame pastate vyks gamybinis pasitarimas. Buvo nutarta, po įvairių dvejonių, šį vergvaldžių susibūrimą susprogdinti. Mano misija buvo gerai išžvalgyti pastatą, nes aš ten nešdavau į buhalteriją ataskaitas už anglių pakrovą. Nustačiau kokių paros metu geriausiai, mažiau pastebimam, vykdyti paruošimo užduotį. Popietinėje pamainoje vergvaldžiai išsivaikščiavo į namus. Nutykojė gerą laiką, E. Burokas ir aš, po bušlatais paslėpę sprogmenį, laidus ir detonatorių, užlipome ant pastato aukšto virš posėdžio patalpos. Skubiai padėjome sprogmenį, prijungėme laidus prie detonatoriaus, nuleidome laidus pagal sieną. Sprogmenį ir detonatorių apžėrėme dulkėmis ir šiukšlėmis. Nulipę laidus nuTEMPĖME nuo sienos ir užmaskavome sniege. Sekančią dieną

sprogdinimą atlikome trise: užsimaskavę maskėmis ant veidų, Z. Paldavičius, E. Burokas ir aš. Darbą sunkino siautėjanti pūga. Tačiau ji ir pasitarnavo, nes sniegas greitai paslėpdavo pėdsakus. Veiksmus atlikome žaibiškai. Z. Paldavičius dirbo su akumulatoriumi, mudu su E. Buroku laidus sujungėme su akumulatoriaus gnybtais. Pasigirdo duslus, stiprus trenksmas. Išsiveržė dūmų ir dulkių kamuolys. Mes skubiai atšliaužėme į šoną ir pasišalinome. Pasiskirstėme tarp kalinių ir išsiskirstėme į savo darbo vietas.

Darbai buvo nutraukti. Visus įtariamuosius sugrūdė į izoliatorių. Tarp jų patekome ir mes – Z. Paldavičius, E. Burokas ir aš. Buvo ir daugiau lietuvių. Kiekvieną dieną vyko tardymai. Įtariamųjų ratas mažėjo. Pasiūliau paskelbti bado streiką ir pareikalauti prokuroro. Man pritarė E. Burokas ir Z. Paldavičius. Aš pasiryžau tai įvykdyti.

Maisto nepriėmiau ir prašiau popieriaus bei rašiklio. Tai gavęs, išdėsciau savo reikalavimo motyvus. Paskelbiau bado streiką ir pareikalavau prokuroro. Atsidaviau Aukščiausiojo valiai. Pirmąsias sauso badavimo dienas kankinausi nuo alkio ir troškulio. Ketvirtą dieną jaučiau tik silpnumą ir galvos svaigimą. Šeštąją badavimo dieną mane iškviatė pas prokurorą. Buvau nusilpęs, svaigo galva, aš suklupau. Prižiūrėtojas, prilaikydamas, atvedė mane į kabinetą pas prokurorą, pasodino ant kėdės ir išėjo. Jis ilgai skaitė mano bylos ištrauką, vis mane nužvelgdamas. Mano nustebimui, prokuroras prakalbo lietuviškai: „Ko žudaisi, Dailidė?“ Aš rusiškai jam paaiškinau: „Man likę būti nelaisvėje tik dveji metai, argi aš galėjau ryžtis diversijai?“ Nežinau ar jis patikėjo mano „nekaltumu“, ar iš gailėsčio, bet tyliai lietuviškai pareiškė: „Aš jus išleisiu“. Ir išleido.

Grįžau į savo baraką. Mane apsupo lietuviai: V. Kasparavičius, J. Barila, I. Uogintas ir kt. Jie mane gaivino, maitino ir stiprino. Jų dėka atgavau jėgas.

Dalį įtariamųjų išvežė į kitus lagerius, tarp jų ir bendražygius Z. Paldavičių ir E. Buroką. Jų likimo nežinojau. Dėkoju Dievui, kad bado streikas padėjo nuslėpti dalyvavimą diversijoje ir prašiau palaimos savo likimo broliams, nuo kurių mane čekistai atskyrė.

Čekistai suprato, kad organizuoti, vieningi kaliniai yra jėga ir kad su jais reikia elgtis kaip su žmonėmis. Jie pradėjo padoriau elgtis. Visos lagerių lengvatos buvo iškovotos kalinių rizika, kančiomis ir krauju. Ir nelaisvėje idealistai nenulenkėme galvos prieš priespaudą ir smurtą.

Laikas iš atminties viską išdildo. Poetas A. Miškinis rašė: „Pasauly visa juk praeina, kinta: Kančias užmiršta tautos pagaliau...“

Tai – tiesa! Tačiau priminti verta!

Jonas Dailidė, pasipriešinimo dalyvis

Iš Lietuvos 1941 m. besitraukiančių raudonarmiečių nužudytų Pravieniškių lagerio kalinių kapai. Po antrosios okupacijos 1944 m. sovietai ant šių kapinių įrengė lagerio lentpjūvę
Nuotr. S. Sajausko

KANADOS ĮVYKIAI

Nėra pastovumo

Konservatorių partija, kuri yra opozicijoje, neturi pasitikėjimo tų asmenų, kurių metinė alga didesnė negu 100,000 dol. Naujų demokratų partija, kuri laikoma socialistine, sudaro su liberalais koalicinę vyriausybę. Naujų demokratų partijos vadas Jack Layton šiuo metu yra net populiariausias už ministerį pirmininką Paul Martin ir konservatorių partijos vadą Stephen Harper. Kanados balsuotojai nesitiki, kad kuris nors partijos vadas galėtų sukurti pastovią vyriausybę, o nauji rinkimai, bent šiuo metu, turėtų pasikliauti vienos ar kitos partijos sudaryta koalicine vyriausybe. Tikimasi, kad po teisminės Gomery apklausos padėtis turės keistis.

Labrador pusiasalio apylinkėse vykusių papildomų rinkimų į federacinį parlamentą išvairėse buvo suvažiavę visi aukštieji partijų šulai. Vieno balso persvara išsilaikiusi federacinė vyriausybė tikėjosi šios apylinkės liberalų kandidatu užsitikrinti bent menką persvarą parlamente. Taip ir įvyko. Pernai mirus šios apylinkės parlamentarui, liberalui, vieta vėl atiteko liberalui Todd Russell, buvusiam Metis genties vadui. Ši apylinkė jau 30 metų buvo liberalų tvirtovė.

Ontario provincija turi aukščiausią oro taršos lygį visoje Šiaurės Amerikoje. Aplinkosaugos ministrė Stephane Dion pripažino, kad plieno liejyklų išmetamų dūmų sudėtyje yra labai aukštas švino kiekis. Ji sakė turinti vyriausybės paruoštą planą taršos, o ypač švino, kiekiui ore sumažinti. Vyriausybė yra įsipareigojusi sumažinti švino taršą 30% iki 2008 m., ir 60% iki 2015 m., pagal buvusį 1998 metų taršos lygį.

Ledo ritulio lygai nesutariant su žaidėjais, Kanadoje buvo lyg ir primirštas ledo ritulio sportas iki Pasaulio ledo ritulio žaidynių. Visą laiką tarpvalstybinių rungtynių metu vyravusios Švedijos, Kanados, Čekijos ir Rusijos komandos galutinėse rungtynėse susitiko, ir aukso medalį laimėjo Čekijos komanda, įveikusi Kanadą, kuriai atiteko sidabro medalis. Švedija su Rusija rungėsi dėl bronzos, kurią laimėjo Rusija. Ledo ritulio žinovai užtikrino kanadiečiams, kad sidabro medalis buvo tinkamai užtarnautas, ir nesitikėjo, kad Kanada galėtų laimėti pasaulio čempiono titulą.

Karo laivyno 1998 m. pirkas povandeninis laivas pagaliau išplaukė į Ramųjį vandenyną. Tos pačios rūšies laivas "Chicoutimi" pernai buvo ištiktas gaisro, kuriame žuvo Kanados laivyno leitenantas. Atnaujintas ir pagrindinai patikrintas povandeninis laivas "HMCS Victoria" yra vienintelis vakarų Kanados vandenyse budintis povandeninis laivas. Kiti trys tais pačiais metais pirkti laivai yra ruošiami rytų Kanados Atlanto vandenyno tarnybai. "HMCS Windsor" jau yra pasiruošęs išplaukti į Atlantą, o nelaimę patyrusį laivą "HMCS Chicoutimi" ir "HMCS Corner Brook" jau baigiama tobulinti, ir jie paruošiami tarnybai jūroje.

Albertos provincijoje teisėsaugos pareigūnai baiminasi staigiai kylančią automobilių vagysčių statistiką. Nuo 1999 metų vagysčių skaičius kyla po 10% per metus. Automobilių nelegalus eksportas, perdirbimas, supjaustymas dalimis ir perpardavimas yra labai pelningas vagims ir tokiu verslu besinaudojantiems asmenims. Visai neseniai nekalta atrodančiame ūkyje, kuriame buvo slapta perdirbami automobiliai, žuvo net keturi valstybinės policijos (RCMP) pareigūnai. Organizuotų nusikaltimų vis dažniau pasitaiko ir plečiasi jų veiklos ribos. Tikimasi jungti visas Albertos policijos sritis šiai besiplečiančiai nusikaltimų bangai kontroliuoti. Automobilių savininkai įspėjami įsigyti saugėsius užraktus ir kitas apsaugos priemones. Vien

tik Albertos provincijoje yra išmokama apie 60 mil. dol. draudimo.

Kanados valstybinė policija (RCMP) turės duoti parodymus Maher Arar apklausime, kuriame jis kaltina policiją išdavus jį JAV imigracijos pareigūnams, kurie savo ruožtu šį Sirijoje gimusį Kanados pilietį deportavo į Siriją. Ten jis buvo kalinamas ištisus metus, ir jo teigimu, buvęs kankinamas. Policija neturi teisės išduoti kai kurių duomenų ir šaltinių, tačiau teisėjo įsakymu teismas bus atviras. Anksčiau vykusiam uždarame apklausime duomenys buvo teismui pateikti, tačiau Arar advokatė tikisi atskleisti policijos vaidmenį deportacijos byloje, kuri buvo spręsta JAV pareigūnų, nors tai lietu Kanados pilietį.

Generalinė inspektorė Sheila Fraser pateikė naują rekomendacijų sąrašą dėl valstybės reklamų ir projektų finansavimo varžytinių. Skaidrumo užtikrinimas ir tinkama finansinė apyskaita turi būti palaipsniui surašyta. Ne tiek svarbu yra varžytinių eiga, kiek dokumentavimas. Buvusio ministerio pirmininko Jean Chretien įvesta 10% veikimo laisvė buvo pikt-naudžiaujama, o dokumentų stoka yra nepateisinamas tarnautojų apsilaidimas ar sukčiavimas.

Kanadoje vyksta sparti ekonominė plėtra. Kanados bedarbių skaičius artinasi prie prieš 30 metų pasiekto žemiausio lygio. Kylant darbininkų pareikalavimui, mažėja pasirinkimas tų darbo jėgų, kurios yra daugiau specializuotos ar reikalauja specialaus pasiruošimo. Alyvos, dujų ir transportacijos ekonominėje sąvaržoje šis trūkumas yra labai smarkiai jaučiamas. Smarkiai besiplečianti Indijos ir Kinijos rinka reikalinga naujų investicijų Kanadoje, kad būtų išlaikytas globalinis balansas, kuris iki iol buvo gana palankus Kanadai.

Prieš 25 metus Kanados federacinė valdžia išgyveno krizę. Kvebeko provincijos politikai surengė provincijos referendumą dėl atsiskyrimo nuo Kanados federacijos. 60/40 santykiu Kvebeko gyventojai nutarė likti Kanados valstybės sudėtyje. Šiam santykiui užtikrinti tuo metu ir kiekvienų rinkimų metu, Kvebeko provincija išsikovoja vis daugiau lengvatų ir pasipirties iš federacinės valdžios. Šiuo metu šis santykis sumažėjo iki 56/44. AKV

Žalgirio mūšiui paminėti Lenkijos karaliaus ir DLK Jogailos statula Niujorko Centriname parke
Nuotr. G.Kurpio

Partizano sūnus

Lietuvos partizanai 1946 m. miške, kuriame buvo įsitvirtinę

ALDONA GRICIENĖ

Jonas Steponavičius buvo Lietuvos karininkas. Augino keturis vaikus. Vienas jų, vardu Romanas, prisimena, kaip tėtis vaišindavo skania kareiviška duonele. Bet neilgai teko ramiai gyventi: Lietuvą okupavo sovietai. Liūdna buvo tėvynėje. Kartą Jonas parėjo iš partizanų susirinkimo. Susodino prie stalo vaikus ir padainavo partizanišką dainą. Šeimai pasakė, kad renkasi partizano dalią. Prieš išeidamas į mišką, žmoną ir vaikus išvežė į kitą Lietuvos vietą. Tai buvo 1946 m. Metus partizanai kovėsi už tėvynę. 1947 m. spalio 20 žuvo nelygiame mūšyje. Enkavedistų buvo 50, o partizanai 3. J. Steponavičius krito paskutinis.

Lietuvoje suplazdėjus trispalvei, sūnus Romanas įsadiržusias rankas paėmė plunksną. Išsiliejo eilės. Neseniai R. Ste-

ponavičius išleido eilėraščių knygą *Mišios miške*. Joje išryškinta partizanų dvasinė jėga: geriau mirti, negu vergauti. Į klausimą, kodėl Romanas neparašė tiesioginio eilėraščio apie tėvą, jis atsakė: "Negaliu – mano, kaip poeto, patirtis tokia maža, kad nepasiekiu tėčio idealų aukštumo". Tėvo portretas išsilydęs daugelyje eilėraščių, apibendrinančių pasipriešinimo kovą.

Šiandieną jie gyvi prisiminimuose. Tieskamba pavasario varpas. Jis simbolizuoja partizanų žygius. Autorius prašo Dievą, kad tiems, kurie mirė Sibire, atsiųstų mažyčių vyturėlių – jie skambintų gimtinės varpeliu.

Knygą pateikdamas skaitytojams, partizano sūnus kalbėjo: "Į savo eilėraščius norėjau įlieti širdies plakimą, meilę žmogui, meilę Tėvynei, meilę Dievui". Štai pora pavyzdžių.

Tėvynės kalba

Neturiu kalnų iki debesų,
Tik ruoželių mažą
Baltijos krantų –
Tiktai Nemunėlį,
Sraunų vandenėlį
Ir iš ašarėlių – Ežerų žalių...
Dar turiu kapelį,
Užkastą pušyne,
Kur sena motulė
Jau neberaudos –
Čia senolių žemė

Partizanas gynė...
Jo akis užpylė
Žemėm Lietuvus...
Niekados nebuvo
Aukso ir kasyklų,
Tiktai šaltinėliai
Teka sidabru –
Ant Dzūkijos kalvų
Raiteliai nejoja,
O tėvynei reikia
Lietuvos šaulių.

Daina

Mano daina –
Iš po žemių malda,
Mano daina
Išstremta nekalta –
Galiu nemaldauti aš savo
lemties –
Daina tarsi skydu
Nuo blogio ginies...
Manąją dainą
Ant grindinio spardė,
Manąją dainą
Rūsiuose tardė –
Mano daina

Kaip to beržo sula,
Nors buvo čia žemė
Tada kruvina...
Mano daina
Kaip to paukščio giesmė,
Mano daina
Tai krūtinėj versmė –
Mano daina
Iš širdies sūkurių,
Mano daina
Visa tai, ką turiu...

Romanas Steponavičius

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Kviečiame bendradarbiauti - laukiame ir spausdiname įvairius straipsnius:

- tautinės-krikščioniškos minties straipsnius...
- išeivijos gyvenimą liečiančius rašinius, pranešimus, pasisakymus, veiklos kronikas, atsiminimus, laiškus, nuotraukas, poeziją...

- apsakymus, knygų, filmų recenzijas, koncertų, baltiaus aprašymus, juokus, anekdotus...
- naujienas iš Lietuvos, Kanados ir kitų kraštų...

MŪSŲ TĖVYNĖJE

GYVENTOJŲ MAŽIAU

Didelis mirtingumas, mažas gimstamumas, visuomenės senėjimas ir emigracija yra pagrindiniai veiksniai, lemiantys gyventojų skaičiaus mažėjimą Lietuvoje. Šių metų pradžioje Lietuvoje gyveno 3,425,500 žmonės – 50,000 mažiau negu prieš dvejus metus. Klaipėdos visuomenės sveikatos centro (VSC) duomenimis, praėjusiais metais vėžys uostamiestyje nusinešė puspenkto šimto gyvybių – 2% daugiau, negu 2003 m.

PASIRUOŠĖ MISIJAI

Gegužės 11 d. LDK Butigėdžio dragūnų mokamajame batalione pasirengimą tarptautinei taikos įvedimo misijai Irake baigė būrys LITCON-6. Kariai, kurie į Klaipėdą vyko iš įvairių karinių dalinių Tauragėje, Jurbarko, taip pat klaipėdiečiai savo pasiruošimo įgūdžius toliau gludins Danijoje, rašo LGTIC. 47 kariai Irake praleis pusę metų ir kontroliuos nedidelių rizikos lygiu pasižymintį netoli Kuveito esantį Basros regioną danų karinio vieneto sudėtyje. LITCON-6 yra ketvirtasis būrys, paruoštas Klaipėdoje.

SMEGDUOBIŲ PROBLEMA

Seimo Aplinkos apsaugos komitetas, aplankęs Biržų ir Pasvalio rajonus, pasiūlė priskirti šį regioną prie probleminių vietų ir sukurti specialią programą karstinių daubų padarinių likvidavimui finansuoti, įskaitant gyventojų perkėlimą iš ypač pavojingų zonų. Šiaurės Lietuvos karstiniame regione vykstantys geologiniai procesai kelia nuolatinį rūpestį gyventojams, pramonės įmonėms bei savivaldybėms. Seimūnai siūlo iki 2010 m. valstybės ir ES lėšomis įrengti arba remontuoti vandens tiekimo, nuotėkų valymo įrenginius, sutvarkyti melioracijos sistemas. Taip pat reikia patikslinti ir papildyti teisės aktus, valdančius karstinio regiono apsaugą ir naudojimą. Dėl karstinių reiškinių paviršinis vanduo, teršalai patenka į giluminius požeminius vandenis ir gali užteršti didesnio ploto požeminius vandenis. Dėl smegduobių, kai įgriuva žemė, gadinami pastatai, gyventojai patiria finansinius nuostolius, atsiranda pavojus net gyvybei, ribojama ūkininkavimo veikla.

ISTORIJA DISKE

Minint Lietuvos narystės Europos sąjungoje metų sukaktį gegužės 18 d. seimo Europos informacijos centre pristatytas kompaktinis diskas *Lietuva Europos kehje*. Jame pateikiama žymaus istoriko Alfredo Bumblausko parengta Lietuvos istorija. Veikalo tikslas - parodyti, kad Lietuva turi galias europinės šalies tradicijas, kurios buvo nutrauktos tik XIX š. ir XX š. antroje pusėje. Taip pat atskleisti europietišką Lietuvos kultūros paveldo sritį, kaip krikščionybė, valstybė ir teisė,

rašti ir knyga, universitetas ir mokslas, architektūra. ELTOS žiniomis, šis projektas, kuriam ieškoma finansinės paramos, yra skirtas tiek abiturientams, jaunimui, studijuojančiam aukštosiose Lietuvos mokyklose, tiek plačiajai visuomenei. Tikimasi projektą pratęsti ir išplėtoti į panašių leidinių seriją, skirtą švietimui.

VEŽĖJAI NEPATENKINTI

Seimas gegužės 19 d. priėmė transporto veiklos pagrindų įstatymo pataisas, nepaisydamas Lietuvos vežėjų prieštaravimų. Pagal pataisose numatytą tvarką, keleivių pervežimu užsiimantys vežėjai privalės užtikrinti, kad jų tarptautiniais maršrutais į Lietuvą vykstantys turėtų tvarkingus kelionės dokumentus. Ši tvarka atitinka Europos sąjungos reikalavimus, tačiau Lietuvos vežėjai teigia neturintys reikiamos kvalifikacijos įvertinti įvairių valstybių pasų teisėtumą ir sustojimo vietose jie neturi laiko nuosekliai apžiūrai.

"INFOMOBILIS"

Kelionę po Lietuvą gegužės 20 d. pradėjo "infomobilis", teikiantis gyventojams informaciją apie jų teises ir galimybes Europos sąjungoje (ES). Europos komisijos atstovybės Lietuvoje organizuojama informacinė išvyka per 10 dienų aplankė 30 miestų. Kiekvienoje vietovėje specialiai pastatytoje palapinėje vyko gyventojų apklausa, kas 20 minučių rengiamas kompiuterinis pristatymas apie ES piliečių teises. Europos komisijos (EK) atstovybės Lietuvoje vadovo Michael Graham tvirtinimu, išvyka pristato naujausius pasiekimus teisingumo, laisvės ir saugumo srityje bei skleidžia informaciją apie konkrečias teises, galiojančias visiems 450 mln. ES piliečiams. Lietuva yra ketvirtoji ES valstybė, kurioje vyksta informacinis vėjus. Vėliau jis lankysis Latvijoje bei Estijoje.

KLIŪTYS INVESTAVIMUI

Gegužės 19 d. vyko Investuotojų forumo (IF) atstovų susitikimas su ministru pirmininku Algirdu Brazausku bei ūkio ministru Viktoru Uspaskichu. Investuotojų forumas apima 34 stambias Lietuvoje veikiančias užsienio kapitalo įmones. Pirmąjį šių metų ketvirtį tiesioginių užsienio investicijų srautas nepaaužo ir sudarė 637.7 mln. litų – 1% mažiau negu tuo pačiu laikotarpiu pernai. Analitikų teigimu, Lietuvoje investicijos, tenkančios vienam gyventojui, yra maždaug dvigubai mažesnės negu Estijoje, o sukauptų tiesioginių užsienio investicijų kiekis vienam gyventojui mažesnis tarp ES valstybių. Lietuvos investiciniam klimatui labiausiai kenkia su žeme bei nekilnojamojo turto susiję klausimai, problemas gauti darbo leidimus vadybininkams iš užsienio, taip pat įsivežęsi kontrabanda. RSJ

Su Lietuva maldoje

Čikagos lietuvių visuomenė gegužės 8-ją skyrė maldai ir praeities atminimui

Ekumeninės pamaldos katedroje

Čikagos lietuviai šia proga rinkosi į Lietuvos laisvės aukų atminimo ir pagerbimo ekumenines pamaldas. Tūkstančio maldininkų pripildytoje Šv. Vardo katalikų katedroje buvo pagerbti visi, kurie kovojo ir kentėjo dėl Lietuvos laisvės nuo nacių Vokietijos ir nuo sovietinės okupacijos. Antrąjį gegužės sekmadienį yra švenčiama Motinos diena, todėl maldoje buvo deramai pagerbta šeimos širdis – motina. Šias ekumenines pamaldas suruošė lietuvių krikščionių bendrijos bei organizacijos. Liturgijos komitetą sudarė ir pamaldose dalyvavo Čikagoje gyvenančios broliškos krikščionių bendrijos. Katalikų, evangelikų liuteronų

Jaunimas su alyvų šakelėmis ekumeninėse pamaldose Čikagoje Šventojo Vardo katedroje

Ekumeninių pamaldų dalyviai Čikagoje Šventojo Vardo katedroje

bei evangelikų reformatų parapijoms atstovavo vysk. Hansas Dumpys, kun. dr. Kęstutis Trimakas, kun. Rimvydas Adomavičius, kun. Valdas Aušra, kun. diak. Erika Brooks, kun. Antanas Gražulis, kun. Jaunius Kelpšas, kun. Jonas Liorančas, visuomenininkai Juozas Polikaitis, Saulius Kuprys ir Algis Kazlauskas. Liturgijos komiteto surengtuose pamaldų liturgijos leidinių paruošė Nerijus Šmerauskas.

Pamaldos sutapo su Antrojo pasaulinio karo pabaigos 60-mečiu. Šia proga buvo ruošiamos "didvyriškos pergalės" iškilmės Maskvoje, bandant vienašališkai pristatyti Lietuvos ir kitų šalių istoriją. Išeivijos lietuvių organizacijos vieningai pasisakė, kad tokiose iškilmėse Lietuvos atstovams dalyvauti nedera. Čikagoje gegužės 8-ąją surengtos pamaldos leido prisiminti ir visuomenei priminti kančią pašvęstą herojišką Lietuvos pasipriešinimą šiai okupacijai.

Į Atminimo dienos rengimą aktyviai įsijungė ne tik lietuvių krikščioniškos bendrijos, bet ir pagrindinės visuomeninės organizacijos, daugelį metų išeivijoje dėjusios pastangas Lietuvos išlaisvinimui: Amerikos lietuvių katalikų federacija, JAV lietuvių bendruomenės Vidurio Vakarų apygarda ir vietinės jos apylinkės, Amerikos lietuvių tarybą sudar

ančios organizacijos bei ALTos Čikagos skyrius.

Kanklės bei lietuviškos giesmės

Kryžius, JAV ir Lietuvos bei organizacijų vėliavos, velykinė žvakė ir ekumeninė Biblija procesijoje visus sutelkė bendrai maldai. Prisikėlusio Kristaus šviesa ir Dievo žodis drąsino žvelgti į žengti į gyvenimą. Marijos Polikaitis giedama Marijos giesmė *Magnificat* priminė ir mūsų tautai Viešpaties dovanotą laisvę. Homilijoje dalindamasis Dievo žodžiu, prelatas Edmundas Putrimas kalbėjo apie Lietuvos partizaninių kovų aukas, Marijos pašventintą motinystės ištvėrmę, priminė filmo vaizdus apie okupuotą, laisvės kovoje "Vienai vieną" likusią Lietuvą. Liturgijoje gausiai dalyvavo Čikagos ir apylinkių tikinčiųjų bendruomenė, lietuviškų parapijų chorai, lietuvių meno ansamblis "Dainava" bei Lietuvos vyčių chorai. Bendram pamaldų giedojimui vadovavo muzikai Darius Polikaitis, Jūratė Grabliauskienė, Vidas Neverauskas ir Jūratė Lukminienė.

Tikėjimo ir laisvės aukų atminimo procesiją lydėjo G. Razumienės vadovaujamas kanklių ansamblis. Lietuvos kančią liudijo nešamas Rūpintojėlis, raudonas trikampis su "L" raide nacių nukankintus lietuvius, šešiakampė žvaigždė – žydų tautos ir Lie

tuvos žydų kentėjimus. Kankinė A. Dirsytės Sibire parašyta maldaknygė, *LKB kronika* priminė laisvės kovas. Alyvų šakelės lietuviukų rankose lenkėsi Sausio 13-osios aukoms. Lelijas nešanti lietuvių motina liudijo pasiaukojimą tėvynei.

Krikščioniška jungtis

Į pamaldas iš Toronto (Kanada) atvyko Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas užsienio lietuvių sielovada prelatas Edmundas Putrimas, dalyvavo buvęs JAV katalikų vyskupų konferencijos Rytų Europos šalpos direktorius prelatas Jurgis Šarauskas, kun. Jonas Kuzinskas, kun. dr. Eugenius Gerulis. Pamaldų metu buvo renkamos aukos statybai paminklo Vašingtone komunizmo aukoms pagerbti.

Jau daugelį metų Čikagos lietuviai krikščionys renkasi bendrai melstis, pabendrauti, pasidalinti tikėjimu ir savo bendruomenių gyvenimu. Pirmos lietuviškos ekumeninės krikščionių vienybės pamaldos Čikagoje įvyko 1966 metais Tėvų jėzuitų koplyčioje. Tuometiniai jų sumanytojai ir pradininkai buvo generolas superintendentas kun. Povilas Dilys, kun. dr. Eugenius Gerulis ir kun. dr. Kęstutis Trimakas.

Šios ekumeninės pamaldos – tai dar vienas liudijimas, kad bendra malda ir krikščioniška vienybė stiprina, ir tautos istorijos šaknis ta pačia tikėjimo versme gaivina.

Nerijus Šmerauskas

BPL Import/Export

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SKAMBINTI

Petras Brasas

(905) 383-1650

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED

Associate Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelė Šalvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.

Nemokamas 1-888-657-4844
Darbo 705-445-8143

Elektroninis paštas: salvaitis@bmls.com
Tinklalapis: www.homesgeorgianbay.com

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- ▶ KULNO SKAUSMAI
- ▶ PĖDOS SKAUSMAI
- ▶ PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- ▶ NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ▶ LAUGĘ NAGAI
- ▶ VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- ▶ SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

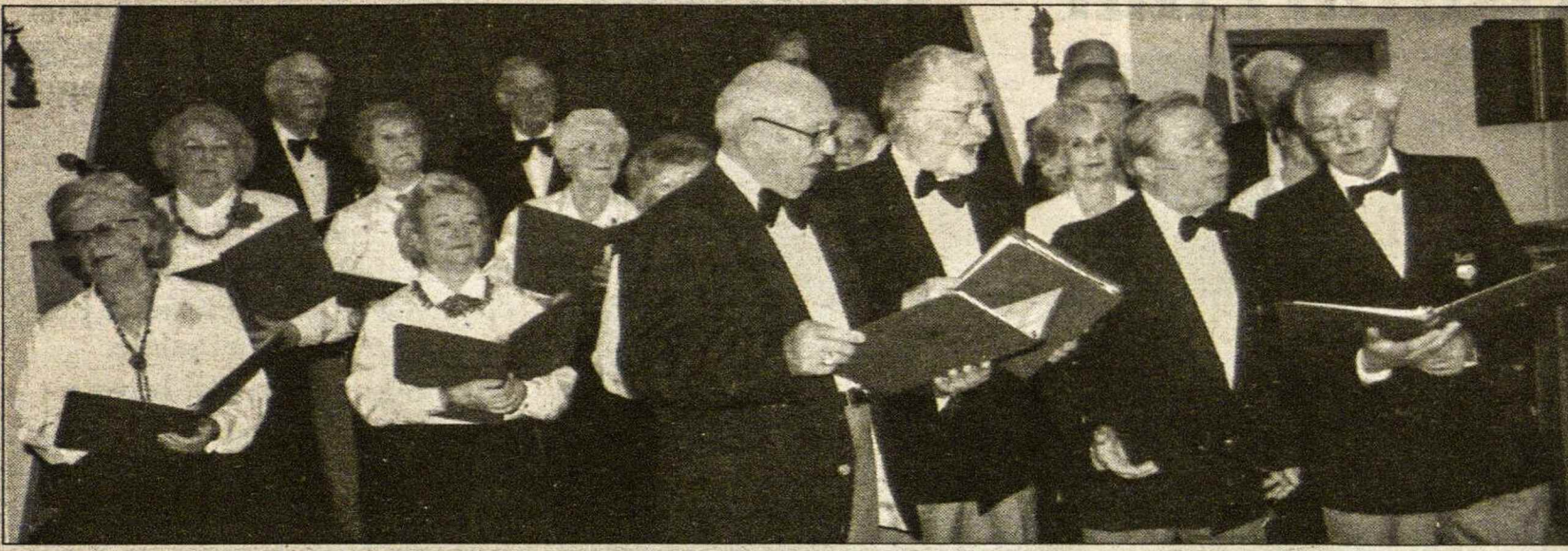

- ▶ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ▶ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ▶ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAI
- ▶ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ▶ STERILŲ ĮRANKIŲ

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

LIETUVIŲ TELKINIUIOSE

Ontario Vasagos "Bočių" choras, vadovaujamas A. Ulbino, atliko programą per Motinos dienos pietus gegužės 14 d. Nuotr. K. Poškaus

Britanijos lietuviai

Pergalės dienos demonstracija prieš Rusiją

Kai visa Europa šventė Pergalės dieną prieš nacinę Vokietiją, Rytų Londono lietuvių susivienijimas gegužės 8 d. popietėje dalyvavo demonstracijoje prieš Rusijos ambasados. Tai priminė, kad su ta "Pergalės diena" prasi-dėjo 50 metų trukusi Lietuvos okupacija, kad V. Putin turi atsi-prašyti Lietuvą už Rusijos pada-rytus okupacinius nuostolius.

Demonstracija nebuvo gausi lietuviams, nes dauguma tų "nau-jujų europiečių", neturi tautinės tapatybės ir pilietybės atsako-mybės jausmo. Jiems prie ruskių buvo geriau Lietuvoje!

Estų ir latvių bendruomenės šioje demonstracijoje buvo gau-sesnės – parėmė žmonėmis ir įvairiais plakatais. Demonstra-ciją aplankė Lietuvos televizijos atstovai, apklausinėjo demonst-rantus ir parengtą parodą. Tos pačios dienos vakare LTR savo "Panoramoje" Lietuvos žmo-nėms parodė Londono demonst-racijas. Be to, apsilankė ir Lietu-vos didžiųjų dienraščių kores-pondentai.

LIETUVIŲ SKAIČIUS. Da-bartiniu metu Londone, pagal kai kurių imigracijų įstaigų duo-menį, lietuvių galėtų būti apie

55,000. Labai daug yra rusų – ne-kalba lietuviškai, bet turi Lietu-vos pasus. Kas juos tais pasais aprūpina, visi viešai bijo kalbėti. Anksčiau dienraštį *Respublika* Londone gaudavome lietuvių kalba. Dabar jau tik rusų kalba.

Stasys Kasparas

Hamilton, ON

A.a. Broniui Steponavičiui Hamiltone mirus, pagerbdami velionies atminimą ir reikšdami užuojautą šeimai, KL Fondui po \$20 aukojo J.V. Svilai ir J. Krištolaitis. J.K.

FILMAS "VIENUI VIENI" bus rodomas birželio 4 d., 3 v.p.p. Jaunimo centro salėje. Rengia Kanados lietuvių jaunimo s-gos Hamiltono skyrius ir kviečia visus pasižiūrėti šio filmo apie Lietu-vos partizanų kovas su okupan-tais. **P. Vaičiūnas**, sk.pirm.

HAMILTONO PENSININ-KŲ KLUBAS "ĄŽUOLAS" yra vienas aktyviausių Hamiltone. Nariai renkasi kas mėnesį, apta-ria pensininkus liečiančius reika-lus ir rengia sueigas. Viėna suei-ga įvyko visai neseniai. Šio pava-sario balius sulaukė daug svečių, kuriuos palinksmo Vasagos "Bočių" choras. Nuoširdus ačiū šeimninkei B. Stanulienei, Elvy-rai Bajoraitienei, Vandai Bakšie-nei ir Reginai Pakalniškienei už jų prisidėjimą prie baltiaus ruo-šos. Inf.

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & APPLIANCES

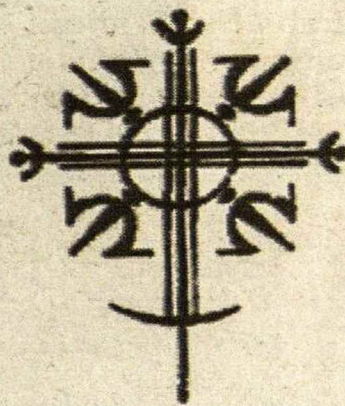
Skambinti

R. Jareckul

Tel. 416-370-3539

arba 416-825-3328

(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

**Lougheed Funeral
Home**

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury

Ontario

LIETUVIAI PASAULYJE

Australija

Tasmanijos universitete jau 12 metų vyksta lietuvių kalbos kursai, vedami Lietu-vos studijų sambūrio. Šiemet į naują klasę įstojo 13 australų studentų, vienas iš jų D. Have yra lietuvių kilmės. Viena stu-dentė yra jau įpusėjusi studi-joje įsigyti mokytojos teises. Ji norėtų nuo 2007 metų moky-tojauti Lietuvoje. Kitas stu-dentas, baigęs ispanų kalbos kursą, nori pastarąją kalbą palyginti su lietuvių kalba, ku-rioje yra išlikusių daug senųjų indoeuropiečių formų. Vėl ki-ta buvusi šių kursų studentė dr. A. Banks parašė dvi diser-tacijas apie Lietuvą, ir 4 kar-tus lankėsi Lietuvoje. Ji pla-čiai žinoma kaip Lietuvos ži-novė Anglijoje. (*Mūsų pasto-gė*, 2005 m., 17 nr.)

Britanija

Lietuviai, gyvenantys Londone, gegužės 8 d. pro-testavo prie Rusijos ambasados, ragindami Kremlių pa-smerti Baltijos kraštų sovietinę okupaciją, kaip buvo skelbiama Lietuvių interneto tinklalapyje www.lietuvos.net. Lietuviai protestui leidi-mą gavo iš Londono policijos. Jie susirinko su tautinėmis vė-liavomis bei plakatais su užra-šais: "Rusija! Pripažink savo nusikaltimus!", "Nuo 1945 – 50 metų Rusijos okupacija" ir pan. Šių išeivių organizacijos išsiuntė Britanijos ministeriui pirmininkui Tony Blair me-morandumą, primenantį, kad Sovietų Sąjungos teisių ir iš-i-pareigojimų perėmė Rusija nepripažįsta savo kaltės dėl beveik 50 metų trukusio Vi-durio Europos pavergimo bei atsisako atlyginti okupacijos žalą. Įvairiais duomenimis, Londone gyvena apie 55,000 lietuvių.

Britų teismas neseniai paskelbė nuosprendį grupei asmenų, prekiausių žmonė-mis. Tarp jų 14 metų kalėjimo gavo lietuvis. Teismo sprendi-mo laukė trys lietuviai ir trys asmenys kilę iš Kinijos bei Malaizijos. Nuteistosios lietu-vės broliui teismo nuospren-dis turėtų būti paskelbtas š.m. rugsėjo mėnesį, ir galvojama, kad pastarajam bus paskirta didesnė bausmė nei seseriai. Trečiasis lietuvis išteisintas, nes bendradarbiavo su polici-ja ir padėjo tyrimui. Iš Kinijos ir Malaizijos kilę asmenys nu-teisti 15, 3 ir 2,5 metų kalėjimo. Su policija bendradarbia-vo trys nukentėjusios lietuvių moterys. Lietuvos kriminali-nės policijos pareigūnai Anglijoje susitiks su šio krašto po-licijos pareigūnais užbaigti sėkmingai išardyto prekia-vimo žmonėmis tyrimo. Galvo-jama, kad aukų skaičius gali siekti ne vieną dešimtį.

(ELTA)

Norvegija

Norvegijoje gyvena apie 20,000 lietuvių. Jie pradėjo at-važiuoti į šį kraštą prieš de-šimtmetį. Anksčiau Norvegi-ja, kaip rašoma pokalbyje su šio krašto Lietuvių bendruo-menės pirm. Daina Bogdanie-ne *Amerikos lietuvių*, šių me-tų 19 nr., nebuvo patrauklus kraštas ateiviams, nes buvo neturtingas. Tik 1969 m. atra-dus naftos, pakilo gyvenimo lygis, sukurta tvarkinga siste-ma žmogaus gerovei ir saugu-mui užtikrinti. Mokslas mo-kyklose ir universitetuose ne-mokamas. Lietuviai šiame krašte yra įsteigę savo bend-ruomenę. Veikia, kad ir nedi-delė, savaitgalio lietuviška mokykla. Stengiamasi dau-giau vaikų pritraukti į mokykl-ą. Bendruomenės vadovybė per metus suorganizuoja 5 renginius, į kuriuos kasmet atsilanko daugiau dalyvių. Kviečiami populiarius meni-nės programos atlikėjai iš Lie-tuvos. Praėjusiais metais buvo pakviestas Keistuolių teatras. Lietuvių gerą vardą sugadino įvairiausio plauko nusikaltė-liai iš Lietuvos. Pastariesiems lengva šiame krašte daryti nusikaltimų – durys nerakina-mos, prekės nesaugomos, o patys žmonės ir policija yra la-bai taikingi. Padorūs lietuviai stengiasi blogą vardą atitaisy-ti. Pasak Lietuvių bendruo-menės pirmininkės, dalis jau-nų šeimų grįžo į Lietuvą, taip-gi daugelis esą po kurio laiko galvoja grįžti į gimtąjį kraštą. Išeiviai dažnai lankosi Lietu-voje, nes skrydis į Lietuvą trunka pustrečios valandos ir nėra brangus.

Švedija

Švedijos, Danijos, Olan-dijos, Vokietijos, Anglijos bei Airijos lietuvių bendruome-nės rengia "Draugystės tiltą". Bendras renginys vyks birže-lio 17-19 d.d. Švedijoje. Pag-rindiniai šio renginio sumany-tojai – lituanistinė "Saulės" mokykla ir Lietuvių bendruo-menė Švedijoje. Jame daly-vaus lituanistinių mokyklų mokiniai, mokytojai, lietuvių bendruomenių nariai. Jau pradžioje užsiregistravo 150 dalyvių. Pastaraisiais metais, kaip rašoma *Pasaulio lietuvių*, 2005 m. 4 nr., lietuvių vaikų skaičius sparčiai didėja, tačiau lietuvių kalbos mokymo pro-blema nėra tinkamai sprendžia-ma. Šiuo metu gyvuoja lietu-vių sekmadieninės mokyklos tik dėka kelių pasišventusių savanorių. Nėra jokios meto-dinės mokymo literatūros bei mokymo pagrindų. Šio ren-ginio tikslas – aptarti dabartinę lietuviškų mokyklų būklę ir pateikti pasiūlymų, kaip rei-kėtų šį klausimą spręsti. Ren-ginio organizatoriai tikisi su-laukti paramos iš Lietuvos vy-riausybės. Šį renginį jau parė-mė Lietuvos mažumų ir išeivi-jos departamentas. J.A.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ interneto tinklalapis www.tzib.com

laukia jūsų apsilankymo. Kviečiame susipažinti su juo ir siųsti savo pastabas elektroniniu paštu -

tevzib@pathcom.com

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patamaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

*Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje,
įsikūręs nuosavuose namuose -*

TALKA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 51 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd.pal.čekių sąsk. iki ..0.75%
santaukas1.00%
kasd. pal. taupymo s1sk. 0.75%

INDĖLIAI:

90 dienų indėlius1.50%
180 dienų indėlius1.55%
1 m. term. indėlius2.50%
2 m. term. indėlius2.75%
3 m. term. indėlius3.00%
4 m. term. indėlius3.40%
5 m. term. indėlius3.85%
RRSP ir RRIF
(Variable)1.00%
1 m. ind.2.50%
2 m. ind.2.75%
3 m. ind.3.00%
4 m. ind.3.40%
5 m. ind.3.85%

PASKOLAS

Asmenines nuo4.30%
nekiln. turto 1 m.4.95%

• Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai

• Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mln. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELE - INTERAC KORTELE
TINKLAPIS: www.talka.net

Draugystės prasideda nuo susitikimų, pažinčių bei bendrų pomėgių. Štai ir Toronto Anapilio sodybos vaikų choro "Gintarėliai" vadovė Deimantė Grigutienė ir Elizabeth Šv. Petro ir Povilo parapijos, esančios New Jersey netoli Niujorko miesto, "Varpelių" vaikų choro vadovė Birutė Mockienė sieja pažintis ir draugystę nuo Lietuvos laikų. Tad abiem vadovėms kilo mintis, kodėl abiem chorams nesusitikus, nepabendravus ir kartu nepadaivavus. Kvietimas atvykti "Gintarėliams" į Motinos dienos minėjimą ir kartu atlikti programą su "Varpelių" choru buvo su džiaugsmu priimtas.

Ankštų gegužės 6, penktadienio, rytą "Gintarėliai", lydimi tėvelių, kartu su vadove Deimante Grigutiene rinkosi į Anapilio aikštę, kur jų laukė autobusas kelionei į Niujorką. Po 11 val. trukusios kelionės Niujorkas pasitiko apsiniaukęs, su krapnojančiu lietuvi, dangoraiziais, mašinų srautu ir geltonais visur nardančiais taksi. Įvažiavę į patį Niujorko centrą – Manhattan'ą – dar truko netoli valandos kol pasiekėme viešbutį. Užsiregistravę, išsiskirstėme po kambarius pailsėti po kelionės ir patirtų įspūdžių.

Sekančią dieną, šeštadienį, papusryčiavę ir dar kas spėję pasižvalgyti po miestą, 11 val. išvažiavome į Maironio lituanistinę mokyklą, esančią Maspeth Viešpaties Atsimainymo parapijoje, kur turėjome atlikti trumpą programėlę tos mokyklos mokiniams. Čia mus pasitiko mokytojai, mokiniai bei jų tėveliai. Trumpai pristatiusi "Gintarėlių" chorą, vadovė Deimantė Grigutienė pakvietė į sceną geltonais marškinėliais vilkinčius choristus, kurie atliko keletą dainelių, kurios buvo sutiktos šiltais plojimais, o vieną jų "Linksmasis traukinys" vaikučiai išprašė net kelis kartus pakartoti. Koncertui pasibaigus, maloniai pabendravome su mokytojais bei mokinių tėveliais, kurie mus taip svetingai priėmė pavaišindami vaikus pica, o jų tėvelius – kava, sumuštiniais bei pyragais.

Po tokio šilto ir malonaus priėmimo bei pabendravimo autobusu pasukome kur anksčiau stovėjo Pasaulio prekybos

Kanados "Gintarėliai" Niujorke

"Gintarėliai" ir "Varpeliai" dainuoja kartu Motinos dienos koncerte š.m. gegužės 8 d., akompanuoja - Birutė Mockienė Nuotr. A. Trussow

Anapilio sodybos vaikų choras "Gintarėliai" su tėveliais ir vadove Deimante Grigutiene (pirma iš dešinės) prie Pasaulio prekybos centro memorialo Niujorke š.m. gegužės 7 d.

centro pastatai. Tur būt kiekvienas jautėme pareigą pirmiausia aplankyti vietą, kurioje nuo teroristų rankos žuvo tūkstančiai žmonių. Sustoję prie geležinė tvora aptvertos didžiulės duobės, liudijančios šią šiurpią tragediją, rimties minute ir susikaupimu pagerbėme čia žuvusias terorizmo aukas.

Nors jau ir temo, bet dar kaip nepavaiščioti po naktinį Brodvėjų, o vaikams ypač rūpėjo aplankyti didžiausią pasaulyje "Toys R Us" parduotuvę prie Times Square.

Sekantį rytą, sekmadienį, jau 9 val. riedėjome autobusu į pagrindinį šios kelionės tikslą

– Motinos dienos koncertą – minėjimą, rengiamą Šv. Petro ir Povilo parapijoje Elizabeth miestelyje. Minėjimas prasidėjo Mišiomis Šv. Petro ir Povilo šventovėje, kurių metu giedojo "Varpelių" ir "Gintarėlių" chorai. Mišias atnašavo ir tai dienai pritaikytą pamokslą pasakė kun. Paškus, o Mišių pabaigoje pagal tikrai gražią tradiciją visos mamos buvo apdovanotos atminimo paveikslėliais.

Po Mišių visi rinkosi į parapijos salę koncertui. Jį pradėjo šeimininkai – "Varpelių" choras, vadovaujamas Birutės Mockienės. Įsikūrus prieš trejus metus, šis choras, kurį su-

daro vaikai nuo 4 iki 14 metų amžiaus, ne tik dalyvauja tautinių švenčių minėjimuose šioje ir kitose lietuviškose parapijose, bet ir gieda savo parapijoje Mišiose. Jis gražiai padainavo keletą dainų, pradėjus jaunesniajai choristų grupei ir vėliau prisijungus vyresniesiems choristams. Koncertą pajavairino V. Krėvės lituanistinės mokyklos mokiniai, pašokdami keletą tautinių šokių.

Po to į sceną buvo pakviesti šio minėjimo svečiai – "Gintarėlių" choras iš Ontario Mississaugos. Skambėjo liaudies dainos bei šiuolaikinių kompozitorių kūriniai, kurių atlikėjams žiūrovai negailėjo

plojimų. Koncerto pabaigoje pasirodė jungtinis "Varpelių" ir "Gintarėlių" choras. Gražiai ir prasmingai nuskambėjo abiejų chorų atliekama daina apie draugystę "Vaivos juosta", saksofonu pritariant Antanui Mockui, ir mamytėms skirta dainelė "Tau, mano mamyte", kuriai pasibaigus visi choristai po gėlytės žiedą įteikė savo mamytėms salėje.

Po koncerto visi buvo pakviesti į parapijos salę pabendravimui ir vaišėms, kurias paruošė choro vaikučių mamytės ir tėveliai.

Atsisveikinę su taip maloniai mus priėmusiais "Varpelių" tėveliais bei jų vadove Birute Mockiene, ir pakvietę apsilankyti sekantį kartą pas mus Kanadoje, grįžome į viešbutį. Kas ėjo pailsėti, o kas dar norėdami išnaudoti paskutinę progą pasidairyti po miesto įžymybes, nes rytoj jau laukia kelionė į namus, pasuko Empire State pastato link. Nors vaikai ir buvo pavargę po dienos koncerto ir įspūdžių, bet ištvermingai visur kartu ėjo, juk viskas taip įdomu.

Štai kelionė atėjo į pabaigą. Pirmadienio rytą, pasikrovę lagaminus į autobusą, pajudėjome namų link. Tačiau kaip išvažiuoti iš Niujorko nepamačius Laisvės statulos. Todėl dar pasukome į Battery parką, iš kurio laiveliu praplaukėme pro šį didingą laisvės simbolį, aplankėme Imigracijos muziejų Ellis saloje.

Grįžtant namo autobuse nebebuvo to jaudulio ir šurmulio "kur gi tas Niujorkas", "ar dar jis toli", vaikučiai buvo nurimę, kas miegojo, kas taip stebėjo pro langą, pavargę nuo įspūdžių, bet gal būt su slapta svajone dar sugrįžti atgal.

"Gintarėlių" tėvų komiteto vardu dėkoju Deimantei Grigutienei už taip puikiai suorganizuotą kelionę ir Birutei Mockienei, "varpeliams" ir jų tėveliams už tokį šiltą ir svetingą priėmimą; Kanados lietuvių fondui, "Prisikėlimo" bei "Paramos" kredito kooperatyvams, KLB Toronto apylinkės valdybai, Anapilio parapijai už finansinę paramą.

Na, o jūs, mieli "varpeliai", laukiame apsilankant pas mus Kanadoje.

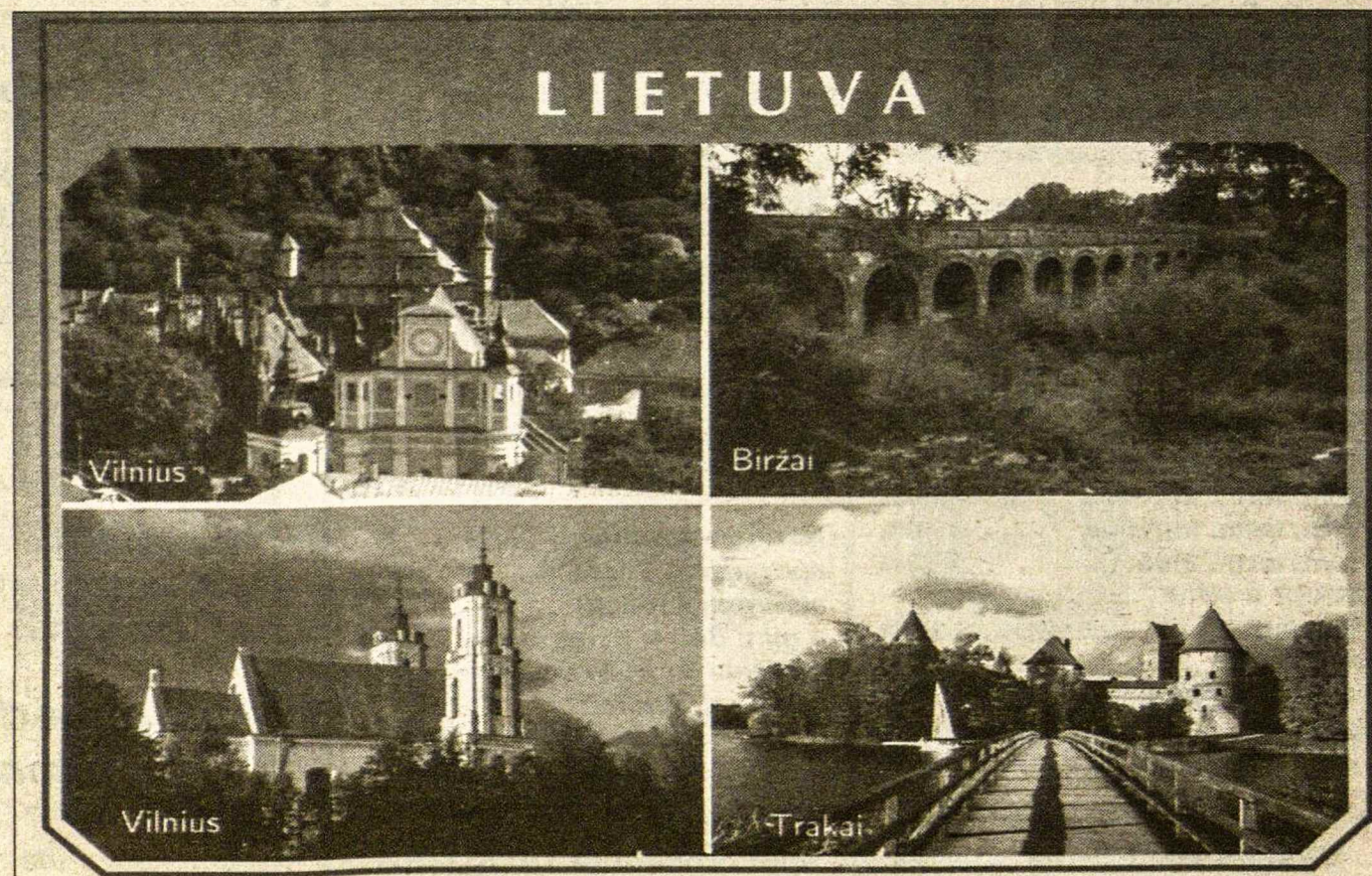
Aušra Trussow

Manoji Lietuva

Aš Lietuvą
matau geltono lino žiede,
ir vyturio giesmėj
jos balsą vis girdžiu,
lakštingalų trelė,
kada per klonius rieda –
tave apglėbti
noriu lig Baltijos krantų.
Man gintarinė
jūra vėjų legendą seka,
žuvėdros skraido,
klykia virš šėlstančių bangų,
sraunusis Nemunas
laukų aksomą skrodžia, teka
ir lydi jį

dangus, prisėtas deimanto
žvaigždžių.
Juodos artojų
vagos per gimtą žemę tiesias,
žmonių darbai,
kūrybos kelias, nerimo
banga...
smurtas, karai, tremtis
ir priespauda vis temdė saulę
šviesią,
esi miela, brangi
su kančiomis ir šypsena,
manoji Lietuva.

Vida Vosylienė,
LKRS narė

Lietuva. 1. Šv. Onos, šv. Mykolo ir Bernardinų šventovių ansamblis. 2. Tiltas-pylimas Biržuose. 3. Šv. Jokūbo šventovė, XVII-XVIII š. 4. Trakų pils, XVI š.

Don Kichotui 400 metų

HENRIKAS KUDREIKIS

Kartais gyvenime ateina malonūs ir įdomūs momentai. Štai patefono plokštelė groja puikų Antonio Salieri fleitos koncertą, o aš skaitau maždaug to paties laikotarpio knygą – Miguelio Servanteso *Don Kichotą*. Man tai knygų knyga. Kai gyvenime sutinku tamsesnius momentus, imu knygą ir su dideliu malonumu gėriuosi garsiojo riterio Alonso Kichano Gerojo šlovingais nutikimais.

Pirmąjį tomą pradėjau skaityti Lietuvoje, rodos 1943 metais. Man patiko skaityti apie XVI-XVII šimtmečio Ispanijos žmonių gyvenimą. Juo daugiau skaičiau, juo giliau supratau Servanteso mintis, lygiai kaip Sokratą. Servantesas per Don Kichotą ir jo ginklanešį Sančo Panšą žvelgia į žmogaus silpnybes: godumą, melą, jo tragizmą ir komizmą, o kartu jo gerumą ir riteriškumą. Beskaitant Servanteso kūrinį kyla mintis, jog žmogus per keturis šimtmečius pakilo į technologijos aukštybes, bet dvasiškai nei žingsnio nepažengė į priekį.

M. Servantesas savo veikale sugebėjo atskleisti to laiko gyvenimo vaizdus, pasinėrė į žmogiškos prigimties gelmes. Knyga *Don Kichotas* suprantama visokio amžiaus ir visokio išsilavinimo žmonėms. Ji prabilo visoms tautomis suprantama kalba. Be to, *Don Kichote* atsispindi paties Servanteso gyvenimas ir asmenybė. Ypač įdomu pažinti tuolaikinę Ispaniją, jos gyvenimą, svajones, tautos nerimą, jos iliuzijas ir nusivylimus. *Don Kichotas* pilnas gamtos ir žmonių aprašymų.

Žymus ispanų dramaturgas Antonio Buero Vallejo (1916-2000), gavęs Servanteso premiją (1986), pareiškė: „Be Don Kichoto mito visuotinė literatūra daug prarastų ir sykiu daug prarastų baugi žmogaus kelionė žemėje“.

Don Kichoto amžininkai ir vėlesnės kartos jį vertino kaip riterių išjuoką. *Don Kichoto* knyga susilaukė ir daug kritikų. Vieno jų žodžiai: „Kaimiečio Sančo Panšos samprotavimai kartais per daug gudrūs“. Kritikas teisus, bet tai tik padaro istorijas įdomesnėmis. Be to, Don Kichotas daugelyje vietų mažai turi ką bendro su tikrove.

„Visus stebina Don Kichoto atidumas ir gailestis žmogui. Servantesas myli ne žmoniją, bet kiekvieną atskirą žmogų. Tą meilę labiausiai įkūnija jo mylimas vaikas. Servantesas laikė Don Kichotą savo sielos kūdikiu ir sukūrė jį tokį gyvą, tokį žmogišką, kad norisi su juo bendrauti“ (J. Grinius).

Ispanijai, kartu visam pasauliui, reikšmingas jubiliejus,

nes 1605 m. sausio 16 d. pasirodė Miguelio de Servanteso Saavedros *Don Kichoto* I-ma dalis. Šiomet Ispanijoje didelės iškilmės. Minios žmonių keliauja La Mancha keliais. Didelės iškabos prie smuklių, kurias, neva, lankė Don Kichotas ir Sančo Panša.

Jei M. Servantesas gyventų mūsų amžiuje, gal knygos didvyris klajotų ne su Rosinantu, bet su trantu „volksvagenu“. Jo priešai gal būtų ne jangiečiai, bet Al-Quedos teroristai. Rastų ir ginklanešį, nes Sančo Panšų netrūksta ir dabar.

1943 m. Lietuvoje minėta knyga išvertė Pulgis Andriušis, pats humoristinių apsakymų rašytojas. Pagyrimų netrūko. Vertimas puikus. 1959 metais vertimą bolševikai pakartojo, bet vertėjo pavardės nedrįso paminėti. Atrodo, kad dabartiniai Lietuvos rašytojai nemėgsta išvinių darbų. Naują *Don Kichoto* vertimą atliko V. Petrauskas. Kodėl jie negalėjo pakartoti puikaus Pulgio Andriušio vertimo?

Pirmą kartą *Don Kichotą* perskaitęs, pradėjau svajoti, kad vieną dieną pasieksiu Ispaniją, kur nors išsinuomosiu kokį Rosinantą ir raitas, prieš švintant, kaimų gaidžiams giedant, josiu La Manchos keliais Sierra Morena kalnų link. Tai bent nuotykis būtų. Bet klajodamas po pasaulį arčiausiai La Manchos atsidiūriau Portugalijoje. Atrodo, kad svajonės ir liko svajonėmis. Bet gal... (D. Miguel de Servantes Saavedra, *Don Kichotas*, tomai I–II. Carmen Caro, „Metai“, nr. 4, 2005)

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Istoriko Alfredo Bumbausko nauja *Senosios Lietuvos istorija 1009-1795* (nuo pirmojo paminėjimo Quedlinburgo metraščiuose iki paskutiniojo Lietuvos-Lenkijos padalinimo) gegužės vidurį buvo pristatyta skaitytojams. Palyginus su A. Šapokos ir E. Gudavičiaus Lietuvos istorijos knygomis, ji skiriasi ne tik apdaila, bet ir turiniu. Kalbėdamas su *Veido* korespondente autorius prisipažino, kad jam užtruko aštuonerius metus paruošti knygą, kurios dešinieji puslapiai skirti ikonografijai, chronologinėms įvykių suvestinėms, šaltinių citatoms ir t.t. ir tik kairiuosiuose puslapiuose matomas tekstas. A. Bumbausko nuomone, senasis istorijos mokslų modelis, kur istorikai tyrinėdavo, filosofai jų atradimus apmąstydavo, o didaktikai visą šią pateiktą medžiagą panaudodavo svarbiausioms ir visiems suprantamoms išvadoms, yra jau atgyvenęs. Šiuolaikinis istorikas visus tris žingsnius turi atlikti pats. Tą A. Bumbauskas ir padarė.

Autorius naujai įvertino kai kurių istorinių asmenybių vaidmenis besiformuojančiai valstybei. Pavyzdžiui, siūlo baigti Vytautą vaizduoti kaip nepriekaištingą istorijos didvyrį, o Jogailą kaip lietuvių tautos priešą. Yra faktų, rodančių, kad kartais būta atvirkščiai. Abejoja, ar Vytautas buvo nujojęs „nuo jūros iki jūros“ – sprendžiant iš istorijos šaltiniuose sumintų faktų, vargiai jam buvo laiko taip toli nukeliauti. Iškelia Žemaitijos seniūną Joną Chodkevičių kaip ryškiausią XVI š. diplomata, vertina baroko epochos architektą Joną Kristupą Glaubicą (1700-1767) kaip reikšmingesnę asmenybę už to meto politiką.

Anksčiau manęs, kad pagonybė – tai Lietuvos gėda, dabar galvoja, kad pasakojimai apie Gedimino sapną, Šventaragio testamentą, Algirdo žygius Maskvon, Birutės ir Kęstučio meilės istoriją (bet ne Palemono legenda) turi istorinio pagrindo, buvo savojo epo užuomazgos. Paliečia naujų temų, pavyzdžiui, kada Lietuvoje atsirado katės. Spėja, kad katės – civilizacijos lygio rodikliai, gerbiama senovės Egipte, Graikijoje ir Romoje, gyvenę pas frankus ir Kijevo Rusijoje bei Livonijoje – į pagonišką Lietuvą atkeliaavo gana vėlai, gal XIV šimtmetyje, nors šunys mūsų žemėje buvo jau nuo ledynmečio.

Kauno miesto gimtadieniu pasirinkta 1463 metų gegužės 20 diena, kada Lietuvos kunigaikštis Kazimieras Jogailaitis pasirašė seniausią iki šių dienų išlikusį Kauno miesto privilegijų dokumentą. Nuo 1999 metų tuo metu švenčiama *Kauno miesto diena* – šiais metais užsitęsusi iki visos savaitės su maždaug trisdešimčiu įvairių renginių. Kauno viešojoje bibliotekoje buvo paskaitų ir parodų ciklas *Kau-*

nas carų valdžioje. Prisikėlimo šventovėje chorinės muzikos koncertas, muzikiniame teatre foto paroda, konservatorijoje – kamerinio muzikavimo festivalis *Garsų išdaigos*.

Laisvės alėjoje pučiamųjų orkestrų paradas, Rotušės aikštėje – Kauno savivaldybės simfoninis orkestras, dainų ir šokių ansamblis „Lietuva“, gitarų orkestras „Crossroads“, solistai Vytautas Juozapaitis, Inesa Linaburgytė, Tomas Varnagiris, Skirmantas Sasnauskas. Santakos parke kariai, policininkai ir ugniagesiai demonstravo įvairią techniką, ginkluotę, buvo dalinama kareiviška košė, vaikai Nemunu plukdomi kateriais. Baigmei prie pilies vyko savi-veiklininkų grupių ir tautinių mažumų ansamblių pasirodymai, Rotušės aikštėje vaikų grupiniai koncertai, piešinių konkursas, vakare – fejerverkai.

Lietuvos valstybinio operos ir baleto teatro antrosios Operos studijos laidos stažuotojų koncerte gegužės 19 d. skambėjo operų arijos ir dainos. Kamerinėje salėje koncertavo sausio mėnesį studijas pradėję dainininkai Vilma Mončytė, Fausta Savickaitė, Aistė Širvinskaitė, Jovita Vaškevičiūtė, Marta Lukošytė, Arūnas Dingelis, Rafailas Karpis, Ramūnas Urbietis, Eugenijus Chrebtovas, kuriems akompanavo pianistas repetitorius Aleksandras Vizbaras. Operos studijai vadovauja prof. Virgilijus Noreika ir Vytautas Viržonis.

XV Šiaurės šalių ir Baltijos valstybių jaunųjų baleto artistų konkursas įvyko Švedijos Mora miestelyje gegužės 2-7 dienomis. Konkursas vyko dviejose grupėse: vyresniųjų (19-21 m.) varžėsi 8, jaunių grupėje (15-18 m.) net 42 jaunieji baleto studentai. Jaunių grupėje Valstybinės M.K. Čiurlionio menų mokyklos Baleto skyriaus dvyliktokė, Loretos Bartusevičiūtės-Noreikienės mokinė, Rūta Pipinytė laimėjo antrą premiją ir rengėjų apmokėtą pasiūlymą dalyvauti kitame konkurse Grasse (Prancūzija) spalio 28-30 d.d. G.K.

Rašytojas Vytautas Alantas, miręs prieš 15 metų, nėra užmirštas. Yra išleistos kelios pomirtinės jo knygos žmonos Irenos ir sūnų Algio ir Gino rūpesčiu (Leidyklos – „Vaga“, Rašytojų sąjungos Vilniuje). Prieš trejus metus suėję buvo 100 m. nuo jo gimimo (birželio 18 d.). Irgi šeimos rūpesčiu, su daugelio rašytojų gerbėjų pagalba, šimtmetis buvo plačiai ir gražiai prisimintas. Jo kūno palaikus, mirus balandžio 23 d. Detroite, Mich., perkėlus į Petrašiūnų kapines Kaune, skulptorius Saulius Kuizinas sukūrė gražų antkapio paminklą, rašytojo gimtinėje – Sidabrave įsteigtas Vyt. Alanto muziejus, pastatytas koplytstulpis. Ir dabar Sidabrave bei kitose vietose prisimenamas Rašytojas. A.R.

Kūrybingo ūkininko drožiniai

VYTAUTAS KUTKEVIČIUS

Kūrybingas žmogus tas Marijonas Petrauskas, gyvenęs Jurbarko rajono Pakarklio kaime, savo gimtojoje sodyboje. Kolūkių laikais jis dirbo mechanizatoriumi, pasižymėjo kaip darbštus ir techniką gerai prižiūrintis traktorininkas. Kartu M. Petrauskas plačioje apylinkėje buvo žinomas ir kaip sumanus bitininkas, savo sodybos sode laikęs net keliolika avilių su bitėmis. Šventėse ar šiaip didesniuose žmonių susibūrimuose jo minklūs pirštai gražiai pravirkdydavo akordeoną. Ir dabar kaimo bendruomenės ansamblyje skamba M. Petrausko skardus balsas – ir dainininkas, ir giedotojas. Sugriuvus kolūkiams, jis susigrąžino tėvų turėtą žemės sklypą ir nūnai jame pats sėkmingai ūkininkauja.

Dar mokykliniais metais Marijonas pradėjo užsiimti drožinėjimu iš medžio. Jaunuolio rankose gimė ne viena suvenyrinė dėžutė, vazelė ar šiaip prizamas skirtas drožinys. Ilgainiui drožyboje jis vis labiau prasilavino – įgijo žinių bei patirties. Darbštus ir kūrybingas vyras stengėsi kuo daugiau laisvalaikio valandų paskirti drožinėjimui. Iš jo rankų išejo vis meniškesnės prieverpstės, rankšluostinės, juostinės, padėklai, vazos. M. Petrausko drožiniai jau buvo išdėstyti net keliose grupinėse tautodailininkų darbų parodose rajone ir kituose miestuose.

Dabar Jurbarko krašto istorijos muziejuje atidaryta pirmoji tautodailininko Marijono Petrausko drožinių paroda. Jurbarko meno mylėtojai ir miesto svečiai gali susipažinti su šio darbštaus ir savito savamokslio menininko pastarųjų kelių metų darbais.

M. Petrausko mėgstamiausias medis – liepa. Ką jis bedarytų – jubiliejines vazes, proginius prizus, laikrodines, padėklus – visur panaudoja tautinius motyvus, kiaurapjoviu gražiai padaro geometrinius ir augalinius ornamentus. Todėl jo prieverpstės, rankšluostinės, juostinės tarytum

ažūriniai nėriniai iš medžio. M. Petrauskas gana kruopštus menininkas – jis juvelyriskai išdrožia net pačias smulkiausias detales. Visuose darbuose atsispindi jo jautrumas grožiui ir meninių priemonių panaudojimo saikas.

Marijonas Petrauskas gimęs 1945 m. ir paroda surengta jo gražaus jubiliejaus proga.

Dalis naujausių M. Petrausko darbų jau atrinkta – jie iškelti į Tauragę, kur bus išdėstyti apskrities tautodailininkų parodoje.

Koplytėlė – viena iš Lietuvos dvasingumo oazių, estetiško bei religinio išgyvenimo, pagarbos Visatos Kūrėjui reiškėja. Reiva, Skuodo raj. 1970 m. Nuotr. M. Sakalauskas

PRISIKĖLIMO
KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
FAX: (416) 532-4816
Anapilyje tel.: (905) 566-0006 Fax: (905) 566-1554

KASOS VALANDOS: pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p. p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštad. nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmad. nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: antrad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v. ir penktad. nuo 11 v.r. iki 6 v.v.; sekmad. nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.

AKTYVAI per 67 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term.ind.	1.25%
180-364 d. term.ind.	1.30%
1 metų term. indėlius	1.75%
2 metų term. indėlius	2.25%
3 metų term. indėlius	2.50%
4 metų term. indėlius	2.80%
5 metų term. indėlius	3.10%
1 metų "cashable" GIC	2.25%
1 metų GIC-met. palūk.	2.75%
2 metų GIC-met. palūk.	2.75%
3 metų GIC-met. palūk.	3.00%
4 metų GIC-met. palūk.	3.10%
5 metų GIC-met. palūk.	3.50%
RRSP, RRIF "Variable"	1.00%
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.	2.75%
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.	2.75%
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.	3.00%
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.	3.35%
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.	3.75%
Taupomąją sąskaitą iki	1.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	1.00%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	1.00%
Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind.	2.25%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo	5.25%
Sutarties paskolas nuo	5.25%
Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	4.00%
2 metų	4.50%
3 metų	5.00%
4 metų	5.25%
5 metų	5.35%
Su keičiamu nuosimčiu	
1, 2, 3 metų	4.25%

Duodame CMHC apdraustas nekilnojamo turto paskolas

Duodame komercines nekilnojamo turto paskolas

KELIAUJANT Į EUROPA NEUŽMIRŠKITE ĮSIGYTI

AMEX EURO ČEKIŲ

NAUDOKITĖS "INTERAC-PLUS" KORTELE

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.rpcul.com

DABARTINĖ VALDYBA:

PIRMININKAS	ALGIS SIMONAVIČIUS
VICEPIRMININKAS	VYTAUTAS BIRETA
IŽDININKĖ	JULIJA ADAMONIS-DANAITIS
SEKRETORIUS	MARIUS RUSINAS
VALDYBOS NARYS	TADAS SLIVINSKAS

REVIZIJOS KOMITETAS:

PIRMININKAS	JURGIS VALAITIS
SEKRETORIUS	EDIS MACLAUSKAS
KOMITETO NARYS	DARIUS KUKTA

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

SU ŠTURMU

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU

905•271•8781

PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

Parapijų rūpesčiai Kanadoje

Kanados lietuvių katalikų centro narių suvažiavimas ir jame padaryti pranešimai

ANGELIKA SUNGAILIENĖ

Kanados Lietuvių katalikų centro tryliktasis suvažiavimas įvyko 2005 m. balandžio 16 d. Prisikėlimo parapijos patalpose, Toronte.

Suvažiavimas pradėtas 9.30 v.r. Mišiomis. Dalyviams persikėlus į salę, pirmininkas J. Andrusis pasveikino 36 atstovus ir pateikė darbo tvarkę.

Išsamiam pirmininko pranešime buvo pateikta paskutinių trejų metų veikla. Vienas svarbiausių Centro veiklos sričių – tai paramos teikimas Tikinčiais Lietuvai. Didžioji dalis aukų ateina per parapijų klebonus, kurie kiekvieną kovo mėnesį per Tikinčiosios Lietuvos dieną surinktas aukas perduoda Centrai, o šis jas paskirsto labiausiai pagalbos reikalingiems. Mūsų pagalbos prašo vyskupijos, parapijos, vienuolijos, jaunimo organizacijos, našlaičiai, katalikiška spauda. Pvz. Panevėžio vyskupijoje veikia a.a. kun. Alfonso Lipniūno kultūros centras. Jis rengia jaunimo choro šventes, vaikų stovyklas, vadovų kursus ir visą eilę religinio ir socialinio pobūdžio renginių, kreipdamas ypatingą dėmesį į jaunimą, apleistus ir globos reikalingus vaikus. Vyskupijoje buvo suorganizuotos jaunimo dienos, stengtasi atsikviesti daugiau jaunimo iš aplinkinių mažų miestelių ir kaimų. Išlaidos didelės ir vyskupija nuoširdžiai dėkoja už paramą.

Kaišiadorių vyskupijoje stipriai veikia "Caritas", remianti įvairias šalpos ir apleistų vaikų gelbėjimo pastangas. Vilniaus arkivyskupijos "Caritas" – dienos centras "Vilties angelas" dirba su vaikais iš nedarnių skurdę gyvenančių šeimų. Paramą gauna vaikų laikraštelis *Kregždutė*, Gudijos lietuvių laikraštis *Lietuvių gados*, *Gyvieji akmenys* Kaune. Nuoširdžios padėkos rodo, kad Centro teikiama parama katalikiškam veikimui yra reikšminga ir labai reikalinga.

Centras rengia metinę šventę Kanados kankinių šventovėje Midlande, kur pasikeisdamos iš eilės parapijos organizuoja iškilmingas pamaldas – pagerbimą Lietuvos kankinių. Šventę praturtina Kryžiaus keliai, procesija, parapijų chorai, Moterų dr-jos skyriai ir šaulių organizacijos su vėliavomis.

Baigdamas savo pranešimą, pirmininkas pasidžiaugė, kad neseniai įšventinti kunigai – Petras Šarka, OFM, ir Arūnas Brazauskas, OFM, pasiliko darbuotis Toronto ir Hamiltono lietuvių parapijose. Padėkojo visiems klebonams, Centro nariams; ilgametei Centro sekretorei A. Sungailienei, revizijos komisijos narėms D. Garkūnienėi, T. Pargauskienei ir ypač iždininkui V. Taseckui, kuris dėl sunkios ligos suvažiavime nedalyvavo.

Iždininko pranešimas rodė, kad trejų metų laikotarpyje aukos religinei šalpai sudarė \$84,410.00. Revizijos aktas pažymi, kad išdo kny-

gos ir atsiskaitymo dokumentai vedami tvarkingai. Šiuo metu kasoje likutis \$8,011.84.

N. Pradėtosios Marijos seserų vardu pranešimą padarė seselė Paulė. Ji su sese Loreta, gyvendamos Toronte, lanko ligonius, slaugos namuose Labdara ir pavieniai gyvenantiems asmenims išnešioja Komunią, Prisikėlimo parapijoje padeda ruošti vaikus Pirmajai Komuniškai; ateityje dėstys tikybą vyresniuose skyriuose Toronto Maironio mokykloje. Finansiškai stipresnės paramos iš niekur negauna, tačiau seserys dirba labdaros darbą Lietuvoje labai plačiu mastu. 1995 metais pastatyti Matulaičio namai Kaune, Žeimenos g-vė 6. Tai pagrindinė susibūrimo vieta, naudojama rekolekcijoms, seminarams ir įvairiems renginiams. Marijampolėje seserys išlaiko slaugos namus, padeda priežiūros reikalingiems kunigams ir seselėms, teikia laikiną globą policijos atgabentiems vaikams. Vilniuje, organizuoja teisinę pagalbą neturtingiesiems, globoja našlaičius. Vyriausia vienuolijos vadovė dabar yra seselė Ignė, Vilniuje (S. Daukanto g-vė 1).

KLK Moterų draugijos pranešime c.v. pirmininkė B. Biretienė pristatė dabartines skyrių pirmininkes: Montrealio – D. Staškevičienė, Hamiltono – A. Žilvytienė, Delhi – B. Dirsienė, Mississaugos – V. Jonaitytė, Toronto – A. Ratavičienė. Skyrių socialinė ir labdaros veikla yra labai plati: religinė šalpa, įvairi pagalba savoms parapijoms, Lietuvių bendruomenei; parama įvairiems projektams Lietuvoje. Hamiltono ir Montrealio skyriai uoliai rūpinasi *Vaiko tėviškės namai* rėmimu. Centro valdybos rėmuose sėkmingai vyksta VTN, Tremtinių grįžimo ir *Caritas* remti darbai. Per paskutinius trejus metus sudėjus visas KLK Moterų draugijos labdarai skirtas lėšas, suma siekia \$160,000.

Šiluvos Marijos parapijos Londone klebonas kun. K. Kaknevičius savo pranešime apgailestavo, kad iš 1964 m. įsteigtos ir stipriai veikusios parapijos šiandien likusi tik dalelė. Iš organizacijų liko Lietuvių bendruomenės apylinkė ir pensininkų klubas.

Aušros Vartų parapijos Hamiltone klebonas kun. A. Šarka, OFM, pasidžiaugė, kad turi pagalbinką vikarą kun. Arūną Brazauską, OFM. Šalia kasdieninių pamaldų, sekmadieniais aukojamos trejos Mišios, vienos iš jų anglų kalba. Parapijos chorui vadovauja muzikė D. Deksnytė. Šalia kitų labdaros darbų, parapija remia klieriką Antaną Blužą, studijuojantį Jungtinėse Valstijose, kuris atvykęs vasaros atostogų metu talkininkauja jaunimo stovyklose. Kunigai aptarnauja ir St. Catharines misiją, šeštadieniais 4 v.p.p. atnašauja Mišias, į kurias susirenka 20-30 asmenų.

Nukelta į 11-tą psl.

SKAITYTOJAI PASISAKO

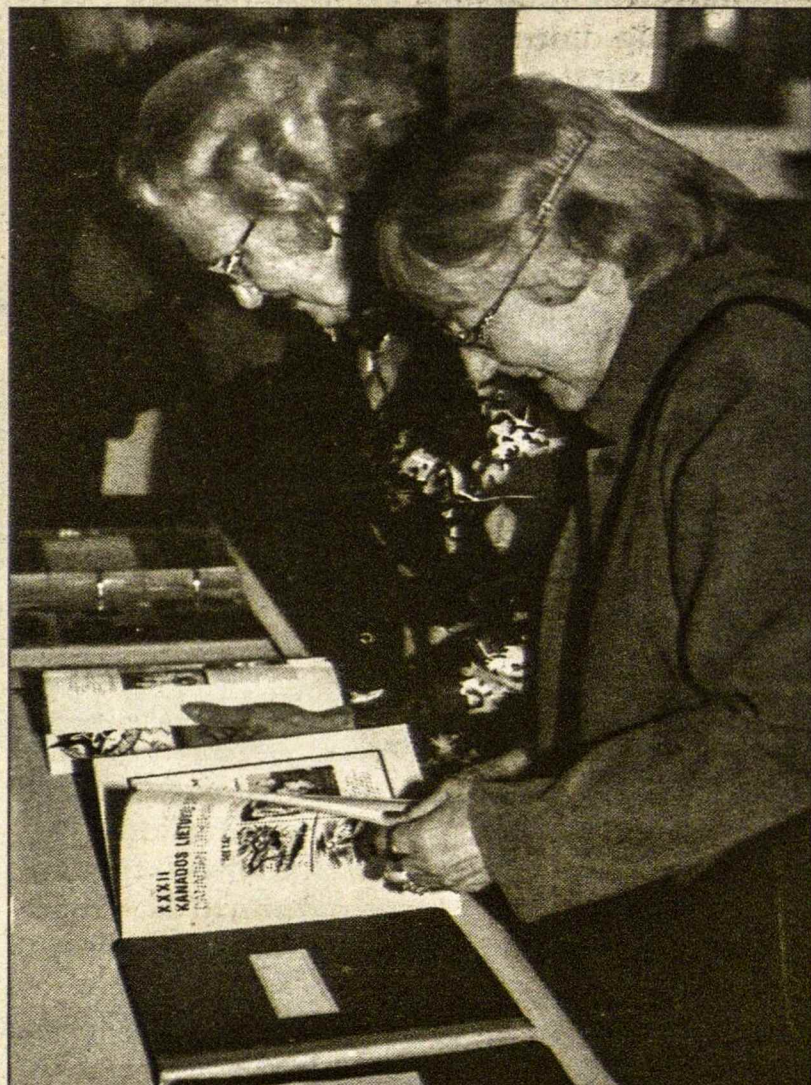
KANADOS LIETUVIŲ DIENOS

Tėra tik sveikinti 35-tųjų KLD iniciatorių, rengėjus ir visus koncerto atlikėjus Anapilio didžiojoje salėje gegužės 22-os sekmadienį ir jiems dėkoti, po devynerių metų per ilgos pertraukos KL dienoms vėl pakartotinai įvykus Toronte. BRAVISSIMO! Koncertas (mums iš toliau atvykusiems patogiausia proga dalyvauti) informalus, įdomus, įvairus pasigėrėtinai atliekama programa, bendromis visų esančių dainuojamomis dainomis bei dalyviais. Kalbos, įvadinė ir baigminė, jautrios, trumpos. Įspūdis malonus.

Vargu ar be ypatingai didžio ryžto (ir žymių abejonių dėl rengėjų ar dalyvių stokos, ypač nuostolių) KL dienos besugrįžtų į tolimesnius, mažesnius Kanados lietuvių telkinius. O ir Toronto stiprioje lietuviškoje mokykloje bręstančio lietuviškų šaknų jaunimo negausu. O sidabru padabintųjų sveikatos dyla ir nuotaikos kur kas per greit ir per stipriai silpnėja, kaip toj dainelėj, *negaliu, nei sveikatos neturiu*. Nustebau nesutikęs nemažai pažįstamų, ne vien torontiečių, "išdulkėjusių" į vasarvietes ar kitur pavasario pirmame ilgame savaitgalyje kartu su iš toliau neatvykusiais. Bet kuriuo metų laiku, žinoma, idealus tokiai šventei laiko, visiems tinkamo, niekad nerasim.

Po 1990 KL dienų Hamiltone pertrauka truko 6 metus. Po 1996 iki šios, 2005 KLD šventės Toronte, 9 metus. Kur ir po kiek metų sekančios, XXXVI Kanados lietuvių dienos?

E. Petrauskas, London, ON

Kanados lietuvių dienų paroda KL muziejuje-archyve sulaukė nemažai lankytojų. Priekyje XXXV KLD viešnia iš Montrealio B. Nagienė. Nuotr. R. D. Puteris

XXXV KLD pokylyje Anapilyje svečiai Lietuvos karininkai bendravo su KLB veikėjais. Iš kairės: Gedas Sakus, plk. Leonardas Bakaitis, Rūta Poškienė, Vida Stanevičienė, plk. ltn. Klaudas Tolys, KLB pirm. Rūta Žilinskienė, plk. ltn. Sigitas Butkus, kpt. Konstantinas Andrejevas ir Vytautas Pečiulis

Parapijų rūpesčiai...

Atkelta iš 10-to psl.

Nors Hamiltono parapija turi apie 200 šeimų, klebonas A. Šarka, OFM, išreiškė susirūpinimą, kad per mažai jaunimo dalyvauja parapijos gyvenime.

Anapilio parapijos – Lietuvos kankinių šventovės tarybos pirmininkas R. Paulionis padarė tris pranešimus, nes Gerojo Ganytojo – Vasagos parapijos R. Dūda ir Šv. Kazimiero Delhi parapijos P. Pargauskas suvažiavime nedalyvavo. Anapilio par. klebonas prel. J. Staškevičius ir kun. V. Staškevičius aptarnauja visas tris parapijas. Pirmininkas išvardijo devynias tarybos sekcijas ir dvylika organizacijų – būrelių, dirbančių Anapilio parapijos ribose. 2003 m. parapija atšventė 75 metų jubiliejų. Ta proga prel. Jonas ir kun. Vytautas Staškevičiai išleido istorinę apybraižą apie Anapilio sodybą ir visas joje veikiančias institucijas: šventovę, sales, lietuvių archyvą, Tėviškės žiburių patalpas, Šv. Jono kapines ir Vasagos Gerojo Ganytojo koplyčią.

Delhi parapija dar išsilaiko, nors ir negausėja nariais. Vasagos misija rodo tendenciją augti.

Toronto Prisikėlimo parapijos pranešimą padarė tarybos pirmininkė R. Girdauskaitė. Parapiją aptarnauja keturi kunigai Augustinas Simanavičius, OFM, Eugenijus Jurgutis, OFM, Pijus Šarpnickas, OFM, ir Petras Šarka, OFM. Parapijoje taip pat dirba prel. E. Putrimas ir diakonas dr. K. Ambrozaitis. Praėjusių metų

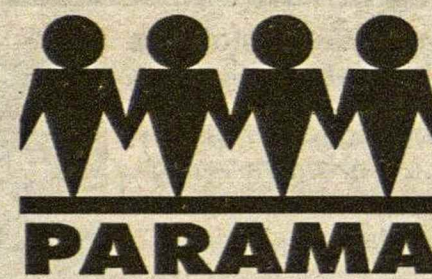
lapkričio mėn. mirė ilgus metus čia dirbęs kun. Liudas Januška. Šiuo metu parapiją sudaro 750 šeimų ir pavienių asmenų; dauguma vyresnės kartos, bet yra nemažai Kanadoje gimusių ir naujai iš Lietuvos atvykusių. Sekmadeniais atnašaujamos ketverios Mišios: trejos lietuvių ir vienerios anglų kalba. Parapijos tarybą sudaro 35 rinkti asmenys bei parapijų organizacijų atstovai: jie pasiskirstę į aštuonias sekcijas. Parapijos muzikinė vadovė ir chorvedė – D. Viskontienė, vargonininkė – D. Radtke.

Ypatingai judrus parapijos sporto klubas "Aušra". Šiuo metu "Aušros" olimpinę rinktinę sudaro 120 sportininkų nuo 4 iki 16 metų amžiaus. "Kretingos" stovyklavietėje Vasagoje rengiamos jaunimo vasaros stovyklos, kuriose stovyklauja apie pusantro šimto įvairaus amžiaus vaikų, vadovaujami gražaus būrio vadovų.

Rinkimai. Pirmininkas pateikė kandidatų, sutikusių įeiti į KC sąrašą. Suvažiavimui pritarus į Katalikų centrą išrinkti: V. Bireta, dr. J. Čuplinskienė, R. Choromanskytė, J. Karasiejus, K. Manglicas, F. Mockus, J. Neimanienė, I. Paznėkienė, B. Samsonienė, A. Samsonas, A. Sungailienė, M. Vaitonienė. Ex officio įeina: buvusios kadencijos pirmininkas J. Andriulis, Hamiltono, Mississaugos ir Toronto parapijų klebonai, Nekalto Prasidėjimo seselių, KLK Moterų dr. jos (B. Biretėnė) ir kultūros dr. jos "Žiburiai" pirmininkai – atstovai.

Po pietų pertraukos suvažiavimo dalyviai išklausė įdomios prel. Edmundo Putrimo paskaitos apie sielovados darbą išeivijos lietuviams.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 136 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

1.00% Taupomoji sąskaita
iki 1.00% kasd. palūk. čekių sąsk.
1.10% už 30-89 d. term. indėlius
1.25% už 90-179 d. term. indėlius
1.30% už 180-269 d. term. ind.
1.30% už 270-364 d. term. ind.
1.75% už 1 m. term. indėlius
2.25% už 2 m. term. indėlius
2.50% už 3 m. term. indėlius
2.80% už 4 m. term. indėlius
3.10% už 5 m. term. indėlius
2.25% 1 m. "Cashable" GIC (min. \$75,000)
2.75% už 1 m. GIC invest. pažym.
2.75% už 2 m. GIC invest. pažym.
3.00% už 3 m. GIC invest. pažym.
3.10% už 4 m. GIC invest. pažym.
3.50% už 5 m. GIC invest. pažym.
1.00% RRSP & RRIF (variable)
2.75% RRSP & RRIF 1 m.term.ind.
2.75% RRSP & RRIF 2 m.term.ind.
3.00% RRSP & RRIF 3 m.term.ind.
3.35% RRSP & RRIF 4 m.term.ind.
3.75% RRSP & RRIF 5 m.term.ind.
2.00% už JAV dolerių 1 metų GIC
0.65% už JAV dol. kasd.pal.sąsk.

IMAME:

už asmenines paskolas
nuo 5.25%
už nekilnojamo turto
paskolas (mortgages) su
- nekeičiamu nuošimčiu
(fixed rate)
1 metų 4.00%
2 metų 4.50%
3 metų 5.00%
4 metų 5.25%
5 metų 5.35%
- su keičiamu
nuošimčiu 4.25%

DUODAME

- asmenines paskolas
- mortgičius iki 95% įkainoto turto
- riboto kredito paskolas (Line of Credit)
- komercinius mortgičius

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELĖS
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHECKS)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninis paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR

IEŠKOTE DOVANOS?

PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS

Pirmadi., antradi. ir trečiadi. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; ketvirtadi. ir penktadi. nuo 9 v.r. - 8 v.r.
LN skyriuje - penktadi. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; šeštadi. nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.
Royal York skyriuje - šeštadi. nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

SKYRIAI:

1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C1 Telefonas: 416 207-9239

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

Rikis Punkris
REALTOR

HomeLife
Experience Realty Inc.

Ieškote pirkti?

- Padėdau nuomininkams tapti savininkais.
- Paaiškinsiu, kaip pradėti, padėsiu nusipirkti.

Skambinkite: 905 896-1177

Tinklapis: www.rickpunkris.com

HomeLife Realty
Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

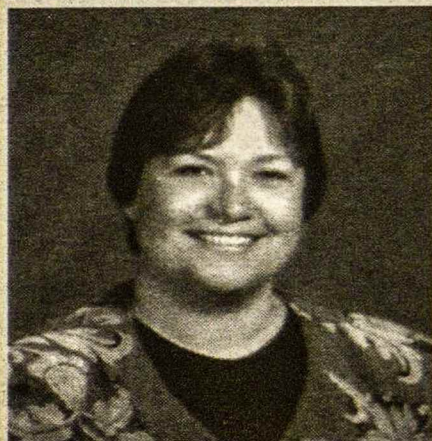
NIJOLĖ B. BATES

Tel. (416) 763-5161

Fax: 416 763-5097

Prašau kreiptis visais namų
pirkimo-pardavimo reikalais.
Patarnauju lietuvių visuomenei 18 metų.

ROYAL LEPAGE

*Jeigu norite pirkti ar parduoti
namą, ar gauti informaciją,
prašau man paskambinti.
Prižadu mielai ir sąžiningai
patarnauti.*

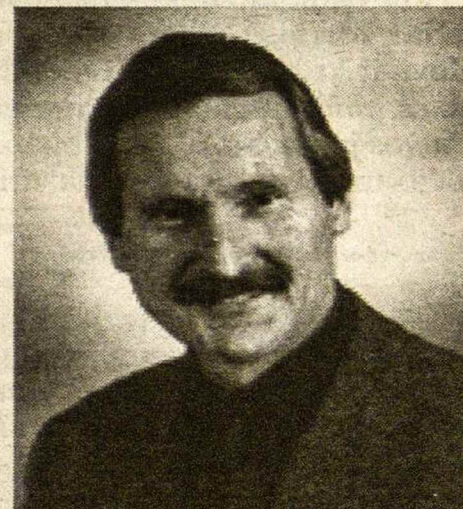
Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

ANTANAS GENYS

"Jūsų nekilnojamo turto
aptarnavimas nuo 1981"

PIRKIMAS ir PARDAVIMAS
PATIKIMOSE RANKOSE!

Dėl nuosavybės įvertinimo skambinkite

(416) 236-6000

Sutton Group-Assurance Realty Inc.

ONTARIO LAND SURVEYOR

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.P.

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

E-mail: tomsenkus@rogers.com

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

**GALVOJATE PARDUOTI
SAVO NAMĄ "CONDO"
ir norit žinoti
pardavimo kainą?**

SKAMBINKITE

**TEODORUI
STANULIUI, B.A.**
416-879-4937
(nešiojamas)

NEMOKAMAS, be jokių įsipareigojimų namo įvertinimas

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416-231-4937

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS

Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas

♦ 25 metai namų remonto patyrimas ♦
Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX

West Realty Inc.

1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9. Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel. 416 769-1616, namų - 416 769-3577

Nemokamas namų įvertinimas

Bloor West Village

DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas

2373 Bloor St. West

Tel. (416) 763-5677

DANTŲ GYDYTOJA

Dr. Gintarė Sungailienė

115 Lakeshore Rd. E.

Mississauga, Ont. L5G 1E5
(I vakarus nuo Hurontario)

Tel. 905 271-7171

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

PACE LAW FIRM

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor

Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060

Fax 416 236-1809

SPAUSTUVĖ

PRINTING

NET

Atleikame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave., Toronto ON
Savininkas Jurgis Kuliešius

Knygų rišykla
"SAMOGITIA"
meniška ir įrūša
knygas bei žurnalus

A. PLENYS

3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Reguliarūs dvisavaitiniai maršrutai siuntiniams
laivu ir lėktuvu tiesiai į Vilnių

Tel: (416) 233-4601

\$300* **COUPON** **\$300***
off for 1 parcel **off**
* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

Žinios iš Lietuvos

• Olimpiniis vicečempionas Andrejus Zadneprovskis Vengrijos sostinėje Budapešte laimėjo pasaulio šiuolaikinės penkiakovės taurės varžybų trečiąjį ratą.

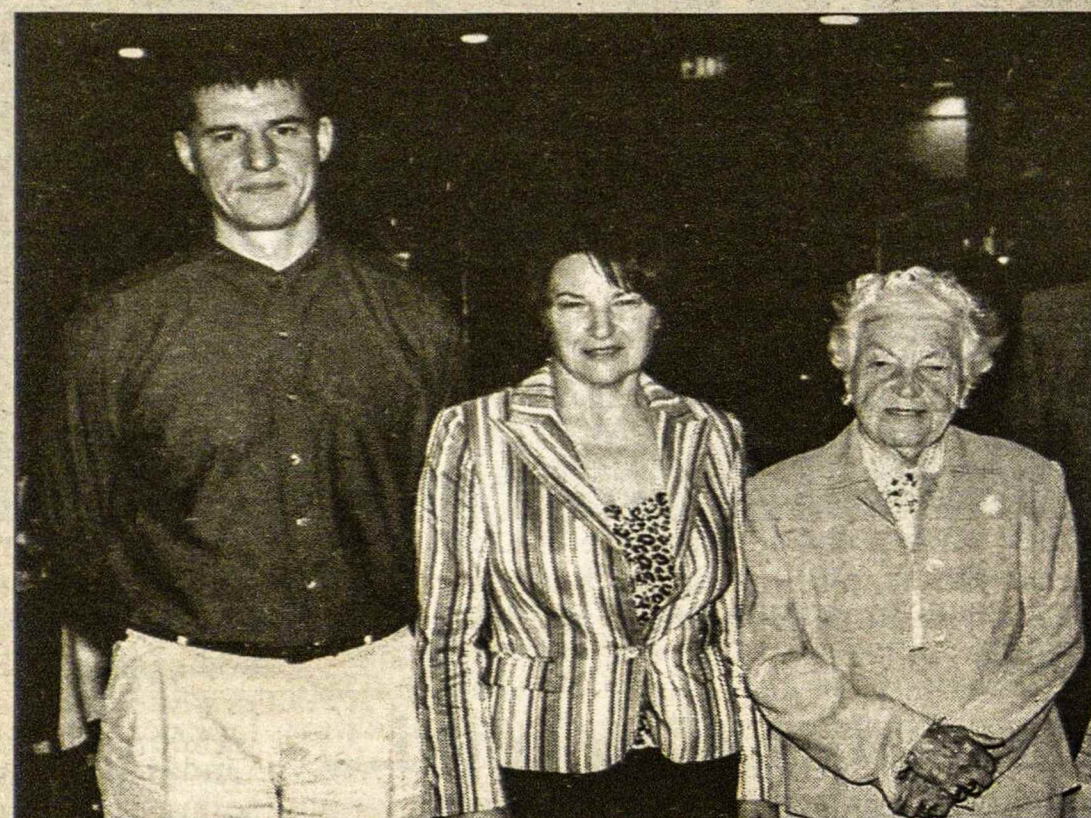
• Lietuvos stipruolis Antanas Abrutis Airijoje laimėjo tarptautinių galiūnų varžybų "World Strogman Cup" antrąjį ratą.

• Daugiau nei 700 jaunųjų sportininkų iš Latvijos, Estijos, Lenkijos, Gudijos ir Lietuvos keturiose amžiaus grupėse dalyvavo septintą kartą surengtame tarptautiniame plaukimo sprinto festivalyje "Anykščiai 2005". Varžybų sensacija buvo keturiolikmetis panevėžietis Mindaugas Sadauskas, pagerinęs du Lietuvos berniukų (iki 15 metų) rekordus. 100 m kompleksiniu būdu plaukime įveikė distanciją per 1 min. 1.83 sek., o 50 m laisvuju stiliumi nuplaukė per 24.59 sek. ir pagerino 1987 metų šalies rekordą (24.59 sek.). Kaunietės S. Alešūnaitė, K. Indriūnaitė, E. Bieleckaitė ir A. Dabravolskaitė estafetėje - 4 x 100 m laisvuju stiliumi nuplaukė per 4 min. 10.04 sek. ir pagerino 26 metus išsilaikiusį Lietuvos mergaičių rekordą.

• Klaipėdos "Žuvėdros" šokėjų grupė Bremene (Vokietija) vykusiose pirmenybėse penktą kartą tapo Pietų Amerikos šokių ansamblių Europos čempionais.

• Minske (Gudija) vykusiose tarptautinėse olimpinio čempiono O. Karavajev atminimo graikų-romėnų imtynių varžybose, kuriose dalyvavo 101 imtynininkas iš Ukrainos, Čekijos, Kroatijos, Rusijos, Latvijos, Baltarusijos, JAV ir Lietuvos, pasta-

SPORTAS

XXXV KL dienų pokilyje Anapilyje gegužės 21 d. į Kanadą atlydėję Marčiulionio krepšinio akademijos komandą (iš k.) treneris Gintaras Razutis ir vadovė Aldona Nausėdienė susipažino su Mississaugos, Ont. burmistre Hazel McCallion

Nuotr. R. D. Puteris

rosios atstovai - pasaulio jaunimo vicečempionas Valdemaras Venckaitis (iki 74 kg) ir Valdas Šidlauskas (iki 96 kg) iškovojo antrąsias vietas. Sunkiasvorių varžybose (iki 120 kg) trečiąją vietą užėmė olimpietis Mindaugas Mizgaitis.

• Rygoje vykusiose tarptautinėse "Riga 2005" lengvaatlečių varžybose, kuriose dalyvavo keturiolikis šalių sportininkai, keturios lietuvaitės tapo turnyro nugalėtojomis. L. Ginčikaitė buvo greičiausia 100 m bėgime

(11.2 sek.), A. Dagelytė laimėjo 200 m bėgimą (24.21 sek.) ir buvo antra 100 m bėgime (12.02 sek.). V. Žemaitytė įveikė 1.84 m aukštį, o R. Ramanauskaitė ietį nusviedė 55.15 m. Vyrų varžybose antras tarp ieties metikų buvo T. Intas (82.04 m). Trečias 400 m bėgime su kliūtimis buvo A. Kulnis (53.06 sek.).

• Lietuvos dviratininkas T. Vaitkus, atstovaujantis Prancūzijos komandai "Ag2r-Prevoyance", Estijoje laimėjo "SEB Uhis-panga Tartu Gp" lenktynes. V.P.

"Anapilio/Aušros" klubo krepšininkų rinktinė žaidė su Šarūno Marčiulionio krepšinio akademijos svečiais gegužės 19 d. Anapilyje ir pralaimėjo 94:52

Nuotr. R. Otto

Kanados lietuvių dienų sportas

Sportininkai prisidėjo prie Kanados lietuvių dienų renginių. Atvyko Šarūno Marčiulionio krepšinio akademijos (ŠMKA) 1990 gimimo žaidėjai ir sužaidė keturis žaidimus per jų viešnagę Toronte, o Kanados sporto apygarda vedė vyrų krepšinio baigmę Šv. Mykolo gimnazijoje.

Marčiulionio komanda buvo svečiai Toronto "Klevo" klubo vadovų ir krepšininkų. Komandą sudarė penkiolikmečiai, laimėję Lietuvos jaunučių B čempionatą. Lydėjo treneris Gintaras Razutis

ir administratorė Aldona Nausėdienė.

Marčiulioniuokai pradėjo žaidimus prieš Mississaugos "Anapilio" ir Toronto "Aušros" rinktinę gegužės 19 d. su lengva 94-52 pergale. Sekė įtemptas žaidimas su vietiniu klubu "Triple Threat", bet vis tiek ŠMKA laimėjo 64-53. Sekmadienį, gegužės 22, po Lietuvos dienų koncerto Marčiulioniuokai žaidė prieš vyresnius Šv. Mykolo gimnazistus ir taip pat laimėjo (65-56). Toronto "Aušros" krepšininkas Evaldas Zabas

buvo pagrindinis Šv. Mykolo gynėjas. Jis prieš kelerius metus atvykęs iš Lietuvos, kur žaidė toj pačioj Marčiulionio mokykloj.

Paskutinį žaidimą ŠMKA pralaimėjo prieš vyresnį "Father Henry Carr" gimnazijos komandą (57-64). Prieš ŠMKA žaidimą su Šv. Mykolo gimnazija įvyko Kanados apygardos vyrų baigmė, kurioje Toronto "Vytis" nugalėjo PPSK "Aušros" vyrus 74-57. Pusbaigmėje "Vytis" įveikė Hamiltono "Kovo" antrą komandą 77-58, o "Aušra" sutvarkė Hamiltono "Kovo" pirmą komandą 80-50.

Rimas Miečius

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Vincas Korsakas, KELIAI IR LIKIMAI. Apybraižos ir apsakymai. Redagavo Vytautas Armonavičius. Viršelio autorė Reda Konovalovienė. Leidėjas Kostas Federavičius. Tiražas 200 egz. Leidykla "Jonava" (Kauno g. 6, LT-55176 Jonava). Jonava, 2004 m., 128 psl.

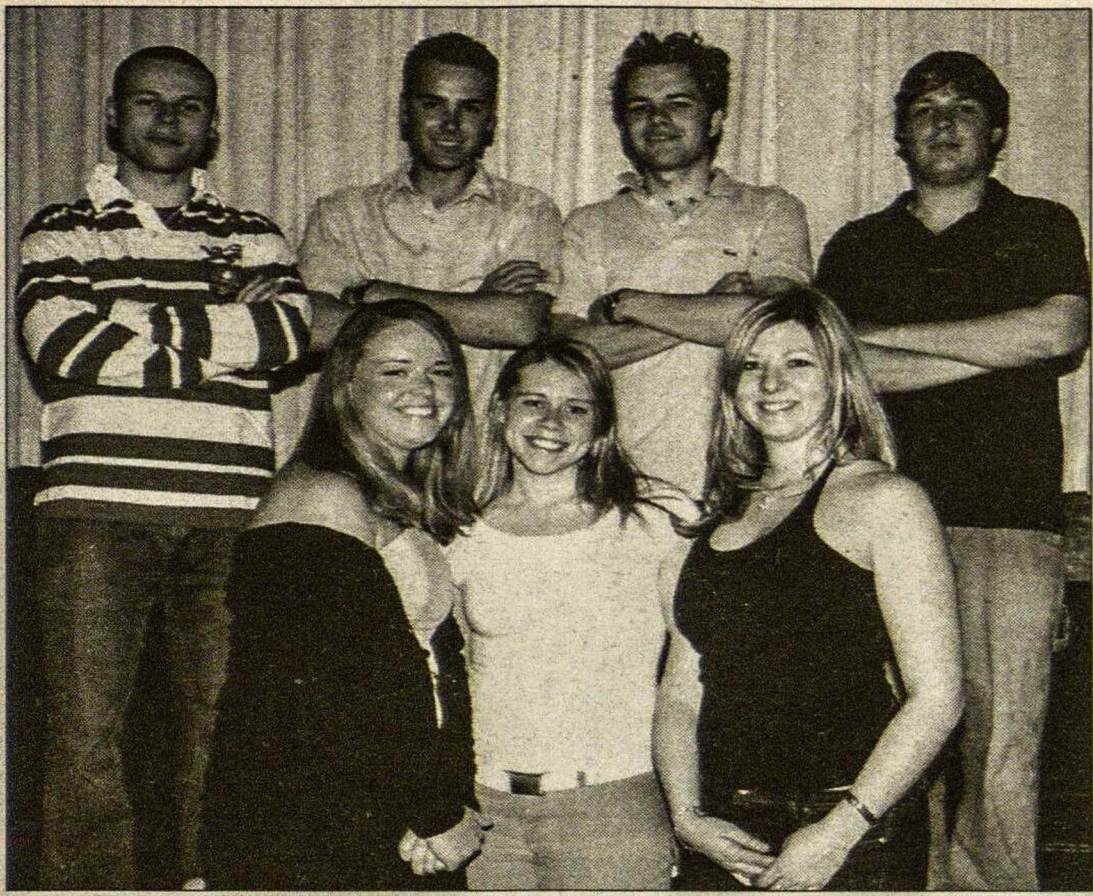
Birutė Kemežaitė, ŽYDĖJIMAS IR VERPETA. Poezija. Viršelis autorės. Leidykla "Naujas lankas". Spaustuvė "Morkūnas ir Ko (Draugystės g. 17, Kaunas). Kaunas, 2005 m., 136 psl. Tiražas 1000 egz.

Zuzana Budaitė-Stunžienė, LAIKO MOZAIKA. Eilėraščiai. Ketvirtoji autorės knyga. Išleido ir spausdino UAB "Valdo leidykla" (Gedimino g. 342, Ukmergė). Viršelio dailininkė Zita Dikienė.

Ukmergė, 2005 m., 116 psl.

Severinas Vaitiekus, TUSKULĖNAI: egzekucijų aukos ir budeliai (1944-1947). Santrauka anglų ir rusų kalbomis. Leidėjai: Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras. (Didžioji g. 17/1, LT-2001 Vilnius) Redaktorė Rima Dulkienė. Dailininkas Alfonsas Žvilis. Vilnius, 2002 m., 312 psl.

TALKA 50 (1955-2005) Lithuanian Credit Union Limited. Lietuvių kredito kooperatyvas (Hamiltono). Sukaktuvinis leidinys. Spaudai parengė Stasys J. Dalius. Angliškas tekstas - Vida Stanevičienė. Nuotraukos: V. Bacevičius, V. Beniušis, M. Borusienė, A. Juraitis, J. Miltenis. 65 psl., spalvotas viršelis, daug nuotraukų.

KLJS valdyba surengė jaunimo šokius XXXV Kanados lietuvių diene Toronto Lietuvių Namuose gegužės 20 d. Priekyje (iš k.) - L. Jaglowitz, J. Puodžiukaitė, J. Šimonėlytė. Stovi - pirm. S. Simonavičius, A. Pacevičius, T. Jonaitis, V. Ruslys Nuotr. K. Baliūnaitės

Gelbėkime Atgimimo video įrašus

DARIUS UDRYS

Viešėdami Los Angelyje su filmų režisierium Vytautu V. Landsbergiu (Lietuvos Atkuriamojo Seimo pirmininko Vytauto Landsbergio sūnus), turėjome progos pasikalbėti įvairiomis temomis, jų tarpe ir apie Atgimimo metų vaizdinę dokumentaciją.

Iš režisieriaus sužinojau, kad apie 300 valandų Lietuvoje Atgimimo metais padarytų video įrašų savo asmeniškame archyve turi režisieriaus tėvas prof. Vytautas Landsbergis. Daugybė jų yra unikalūs įrašai, bylojantys apie mūsų tautos kovą už laisvę ir nepriklausomybę, kurių autoriai juos atidavė buvusiam Atkuriamojo seimo pirmininkui, siekdami išsaugoti juos ateities. Kai kurie įrašai daryti slapta, kai dar visai nebuvo aišku, kuo pasibaigs Lietuvos Persitvarkymo sąjūdis. Yra įdomios medžiagos iš pirmųjų Sąjūdžio mitingų, iš Sausio 13-osios ir kitų atgimstančiai valstybei svarbių įvykių. Kitų įrašų kopijų, galimas daiktas, nebuvo ir nėra.

Labai sunerimau sužinojęs, jog visi jie daryti nepatvariame VHS formate, kuris, laikui bėgant, genda – magnetinės juostos nyksta, nyksta vaizdas ir garsas. Faktiškai imtis iniciatyvos juos gelbėti, perrašyti į skaitmeninį pavidalą jau dabar vėlu. VHS juostų ilgaamžiškumas yra apie 10 metų. Bet jei dabar imtumėmės darbo, pasikliaujant moderniomis restauravimo priemonėmis, daugumą tų įrašų dar būtų galima koku nors pavidalu išgelbėti. Tik turime imtis veiksmų kuo greičiau, nes su kiekviena diena įrašai vis labiau genda, blunka, kaip ir mūsų tautos atmintis.

Paskaičiavus, kiek tokia "gelbėjimo akcija" kainuotų, Lietuvoje įrašus restauruojant ir perrašant į skaitmenines kasetes, po to į DVD, paaiškėja, jog kaina visai prieinama – apie 10,000-11,000 dolerių. Iš tiesų, atsižvelgiant į jų neįkainojamą vertę istorikams, mokykloms ir mūsų tautai apskritai, tikrai negali būti gaila tiek sumokėti už unikalių istorinių įrašų išsaugojimą.

Deja, anot režisieriaus, Lietuvos vyriausybė šiuo metu nerodo susidomėjimo šiais įrašais, o vėliau jau gali būti vėlu. Tiems, kuriems rūpi, kad nedingtų šie svarbūs įrašai, belieka imtis iniciatyvos patiems, siekiant juos išgelbėti. Ar nebūtų tai puikus išeivijos įnašas į ateities kartų pilietinį ugdymą ir visuomenės švietimą bei istorinę atmintį, jei galėtumėme čia, JAV-ėse ir Kanadoje, staigiai sutelkti tokią sumą ir tuos įrašus išgelbėti? Pagalvokite – užtektų tik keturių žmonių, paaukojančių po 2,500 dolerių, ir įrašai būtų išgelbėti.

Juos išgelbėjus galima būtų kurti dokumentinius filmus, tinkančius visuomenės ir moksleivių švietimui apie šį svarbų mūsų tautos istorijos laikotarpį. Jau bręsta karta, neišgyvenusi Atgimimo įvykių. Netrukus ilgai juos visai užmiršti, jei neišsaugosime tokios dokumentinės medžiagos, kaip Atgimimo metų video įrašai, ir neparodysime jos savo vaikams ir vaikaičiams.

Kas norėtų prisidėti prie Atgimimo video įrašų gelbėjimo, prašyčiau nedelsiant kontaktuoti mane el.paštu udrys@losangeleslb.com arba režisierių Vytautą V. Landsbergį el. paštu vyt@takas.lt.

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation

1 Resurrection Rd., Toronto, ON, M9A 5G1 tel. 416-889-5531
Elektroninis paštas: kifondas@on.aibn.com

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje!
Remkime Lietuvą!

Remkime per Kanados lietuvių fondą!

Prisiminkime Kanados lietuvių fondą testamentuose ir remkime jį savo aukomis.

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p.
Telefonas veikia nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.v.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

JAUNIMO ŽODIS

Maironis – Lietuvos žadintojas

Maironis, kurio vardu pavadinta Toronto lietuvių mokykla, poetas romantikas, rašęs meilės Lietuvai kupinus eilėraščių, žadinęs jais lietuvių kovai už laisvę, už Lietuvą, už tautiškumą, literatūroje įtvirtino bendrinę kalbą ir atskleidė jos grožį bei turtingumą.

Tikrosios vertybės visada yra amžinos. Mes jų siekiame ir ieškome, jomis žavimės ir gėrimės. Atsiverskim *Pavasario balsus* – Maironio poezijos rinkinį – ir prisiglauskim prie tų amžinųjų vertybių... Kaip prisiglaudė lituanistinių kursų abiturientai.

Literatūros mokytoja R. Zemaitytė-De Jullis

Maironis yra vienas iš svarbiausių Lietuvos poetų – romantizmo atstovų. Lietuvos romantizmas susijęs su 1831 ir 1863 m. sukilimais, tautinio išsivadavimo kovomis. Maironis yra naujosios lietuvių poezijos pradininkas spaudos draudimo laikotarpiu. Savo poezijoje išreiškė nepaprastą meilę savo kenčiančiai ir kovojančiai tėvynei – Lietuvai. Parodęs to meto tautinius siekimus, to laikotarpio svarbiausias idėjas, savo kūrinuose žadino prisikėlimo viltį, gelbėjo lietuvių kalbą, žmonių dvasinius turtus ir jų papročius.

Daugelis Maironio eilėraščių pasižymi jo didžiule meile Lietuvai. Eilėraštyje *Lietuva brangi* poetas rašo, kokia graži ir brangi jo tėvynė. Graži mėlynu dangum, žaliais miškais, žaliomis pievomis ir sodais.

Eilėraštyje, kuris pavirto daina, *Kur bėga Šešupė* Maironis rašo: "Kur rausta žemčiūgai, kur rūtos žaliuoja, / (...) kur sode raiboji gegutė kukuoja, / Ten mūsų sodybas keleivis atras".

Eilėraštyje *Pavasaris* poetas rašo: "Pavasario saulė nušvito meiliai / Ir juokiasi, širdį vilioja". Kiek čia pavasario grožio, paukščių čiulbėjimo, vėjelio laukų ir sodų žydėjimo! Tas Lietuvos grožis suteikia tiek meilės ir vilties žmogui, kad "norėtum dainuoti, / Apimti pasaulį, priglaust prie širdies, / Su meile karštai pabučiuoti".

Eilėraštyje *Vasaros naktys* Maironis rašo: "Ramios, malnios vasaros naktys; / Medžio užmigęs nejuda lapas". Naktys ramios, tylios, niekas nejuda tik vienos žvaigždės mirkčioja.

Maironis buvo ne tik garsus poetas, bet ir labai svarbi asmenybė. Savo poezija jis,

kaip rašo T. Venclova, parengė Lietuvą nepriklausomybei. Kartu su Maironiu prasideda mūsų visų pilnavertiškas ir nepriklausomas gyvenimas.

Andrytė Kmieliauskaitė

Maironis buvo vienas iš Lietuvos geriausių poetų. Tai romantizmo poetas.

Jonas Mačiulis buvo įventintas į kunigus ir buvo Dvasinės akademijos profesorius. Jo gyvenimas įteigė jam meilės poezijai, ir jis pradėjo rašyti eilėraščių. Juose atsispindi Lietuvos gamtos grožis, ypatingas Lietuvos žmogus, Lietuvos praeitis, tikėjimo svarba ir stiprumas.

Eilėraščiai *Lietuva brangi* ir *Mergaitė* apibūdina puikią Lietuvos gamtą. Pirmajame poetas rašo: "Miškais lyg rūta

kalnai žaliuoja". Antrajame – "Pražydo pasklido žiedai po laukus / Ir pievas išpynė margai" perteikia Lietuvos grožį.

Lietuvos praeitis yra svarbi tema Maironio eilėraščiuose: "Čia bočiai už laisvę tiek amžių kariavo", "Čia, kur Vytautas Didysis mus ir Vilnių gynė"... "Trakų pilyje" taip pat išaukština Lietuvos istoriją.

Kadangi Maironis buvo kunigas, dažnai rašė apie tikėjimo stiprumą. Eilėraštyje *Lietuva brangi* yra religijos elementų. "Ten susimąstęs tamsus Nevėžis... / Jo gilią mintį težino Dievas".

Maironis lietuviams įkvėpė meilę tėvynei ir parodė, kaip reikia gerbti savo kraštą. Lietuvos nepriklausomybė buvo šios ypatingos meilės pasekmė.

Ramunė Samonytė

Zarasų bibliotekos vaikų skyriaus dalis

Nuotr. I. Ross

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE

ir

MISSISSAUGOJE

Algis MEDELIS

QUEEN SYRENA TRAVEL
133 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.
M6R 2L2 Tel. 416-531-4800

KELIONĖS | VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS
LIETUVA – visuomet geriausiomis kainomis!

VISUOMET turiu įvairių pramoginių išvykų – apžiūrėti Toronto miestą, Niagarą, Ontario šiaurę, Otavą, Kvebeką ir t.t. - teiraukitės!

VISUOMET ruošiamos maldininkų kelionės – Roma, Liurdas, Fatima

Toronto įstaigoje esu antradieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums nėra būtina, skambinkite ALGIUI MEDELIUI asmeniškai.

Tel. Toronte 416 531-4800

Bilietus prašau atsiimti, į tolimesnes vietas siunčiu X-PRESS paštu

MEDELIS CONSULTING #1202-50 Elm Dr.E., Mississauga, ON, L5A 3X2
ALGIS ir STEFA MEDELIAI Tel. 905-306-9563

Visos paslaugos atsikviečiant gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOM Į RANKAS PER 7 DARBO DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus antradienius.

Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su ALGIU MEDELIU

ATA

BRONIUI STEPONAVIČIUI,

Hamiltono pensininkų klubo "Ažuolas" nariui mirus, gilią užuojautą reiškiamo jo žmonai ALEK-SANDRAI, visiems giminėms bei artimiesiems -

Hamiltono pensininkų klubas "Ažuolas"

PADĖKA

*Anapus saulės liepsnoja rytas,
kur Dievo žemė ir jo diena,
kur amžinybėn viską palikus
anapus saulės skrenda siela*

ATA

RŪTAI VAŠKEVIČIŪTEI-STANKIENEI

(1955 sausio 5 d. - 2005 vasario 5 d.)

mirus, dėkojame Toronto Prisikėlimo parapijos kunigams už š.m. vasario 8 d. atnašautas gedulines Mišias ir visiems, dalyvavusiems pamaldose. Nuoširdus ačiū visiems už užprašytas šv. Mišias, aukas Tėviškės žiburiams bei vėžio ligos tyrimams, už užuojautas raštu bei žodžiu.

Mes visada prisiminsime Jūsų nuoširdumą mūsų skausmo valandoje.

Ilsėkis ramybėje, miela Rūta -

*vyras Paulius, dukros ir sūnūs,
sesuo Dalia, brolis Jonas,
tėvai Aldona ir Jonas*

Vaizdai iš muz. komp. JONO GOVEDO laidotuvių š.m. gegužės 10 d. Lietuvos kankinių šventovėje. Viršuj - muz. Dalia Viskontienė diriguoja jungtiniam chorui, kuris giedojo velionies sukurtas giesmes; kairėje - solo giedotoja A. Pakalniškytė-Puodžiūnienė ir Danguolė Radtke; dešinėje - "Gintarėlių" choristai su vadove muz. Deimante Grigutiene neša gėlių puokštę velionies atminimui pagerbti

Nuotr. D.R. Puterių

Gėlos akmuo

*Gėlos akmuo sunkesnis už Puntuką,
Jis - skausmo simbolis, dygliais nusėtas.
Tai slegia sielvartu, tai vėtroj suka,
Paširdžiuos glūdi, žnaibosi iš lėto.*

*Tėvų kauleliai prie leduotos Lenos,
Brolužio kraujas grindiniu sruveno...*

*Nešioju gėlos akmenį... Neklausiu,
Ar jis - tautos opa, ar viltys.
Tėvų žemele, tu buvai mielčiausia,
Lyg Feniksas vėl išdrįsai pakilti.*

*Gal pušys žino, kiek miškuos slėptuvių,
Gal akys lino, ašarom pasruvę?*

*Kaip išmatuoti pokario narsumą:
Skausmo lelijom, liūdesio gvazdikais?
Kokiu žodžiu pasmerkti kančios liūną?
Kodėl šalis tiek negandų sutiko?*

*Jūs apsupty... Granatą sprogstant girdim,
Ir tremties speigas virpina mūs širdis.*

*Girdėsim, jausim, kol spurdės gyvybės,
Kol naujos kartos keisis, auga, subręs.
Kolei išeisime į Amžinybę,
Laisvės arai skraidys po mūs erdves.*

*Budės paminklai, praeitį atminę,
Tikiu - gėla neslėgs brangios Tėvynės.*

J. Marcinkevičienė

PADĖKA

*Ant Tavo delno mūsų tėviškės sodybos
Ir mūsų sodai, ir šilajai, ir laukai,
Ir mūs maža širdis tik tol, tik tol rami bus,
Kol savo rankoj kaip balandį ją laikai.*

(B. Brazdžionis)

Tėve, kuris sukūręs pasaulį, tokį tobulą ir didingą, leidai man gyventi jame - dėkoju Tau

ATA

ELZBIETA BIRUTĖ CIVINSKAITĖ-SONDIENĖ

gyvenusi 92 metus, ramiai sugrįžo į Sutvėrėjo rankas
2005 m. balandžio 17 d.

Reiškiamo gilią ir nuoširdžią padėką visiems draugams, giminėms ir artimiesiems, kurie kartu su mumis atsisveikino su brangia mamyte ir močiute Elzbieta Birute. Nuoširdžiai dėkojame kun. P. Šarkai, OFM, už maldas laidotuvių namuose, gedulines Mišias, palydėjimą į amžinojo poilsio vietą ir koncele brantui kun. A. Simanavičiui, OFM. Dėkojame kun. P. Šarpnickui, OFM, už Ligonio sakramento bei palaiminimo suteikimą, ir vargonininkei D. Radtkei už gražų giedojimą Mišių metu.

Dėkojame už šiltas užuojautas, užprašytas Mišias, gražias gėles ir aukas slaugos namams "Labdara". Ypatingą padėką reiškiamo M. Povilaitienei už aukų rinkimą, B. Stanulienai už pietus ir visom poniom už pyragus ir skanumynus. Už tą didelę, nuoširdžią pagalbą bei paramą mūsų šeimai tomis sunkiomis gyvenimo akimirkomis jums visiems visada liksime dėkingi.

*sūnus Rimvydas, marti Dalia,
vaikaičiai Jūra ir Darius Sondas*

MYLIMAM SŪNUI IR VAIKAIČIUI

ATA

BEN PAŠKUI

tragiškai žuvus, netekties valandą nuoširdžiai užjaučiame tėvus LOUISE ir EDĮ bei senelius VIDĄ ir VYTĄ PAŠKUS -

Anapilio parapijos choras

ROCK OF EUROPE INC.

GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA

(416) 232-1250

83 Six Point Road
(į pietus nuo Bloor, netoli Islington)
Toronto, ON M8Z 2X3

JOTVA CONSTRUCTION. Atlieka staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, "plumbing" darbus. Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323 arba 416 882-8531.

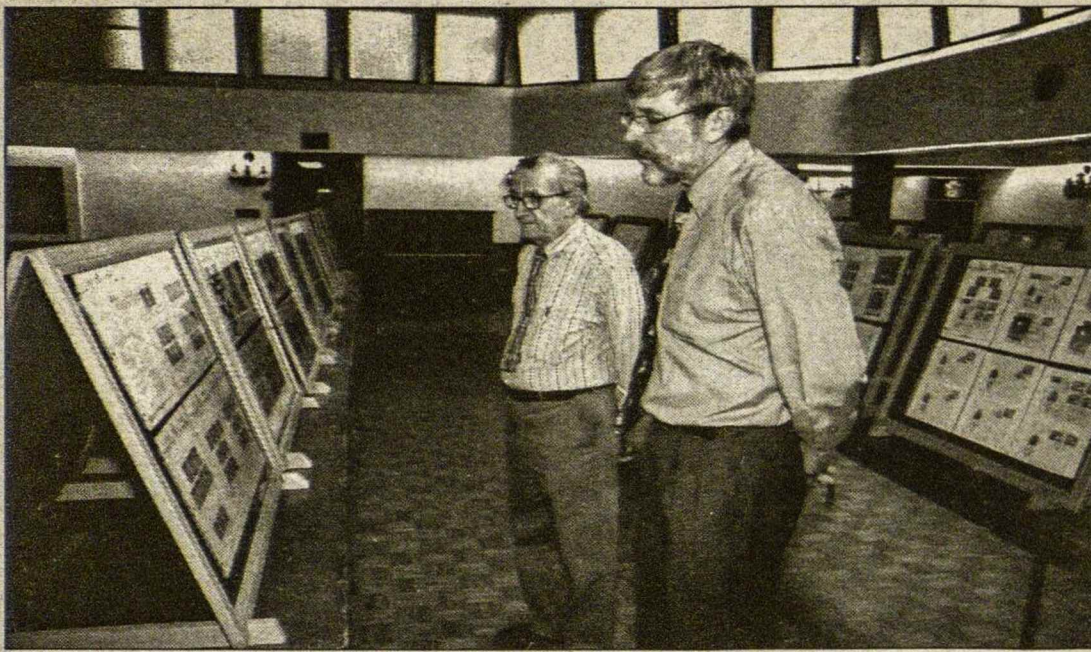
"BALTIC TREE SERVICE". Genėju ir apsaugau nuo ligų bei kenkėjų, visų rūšių medžius, krūmus pigiai ir tvarkingai. Pagrąžinsiu jūsų kiemo vaizdą! Darius Lelis: 647-519-2299 (nešioj.)

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu - sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 (ext. 26) dienos metu.

PAREMKITE Tėviškės žiburius auka, rėmėju ar garbės prenumeratora, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi - TŽ leidėjai

TORONTO

XXXV KL dienų atidarymo proga filatelistų draugija surengė parodą Toronto Lietuvių Namuose š.m. gegužės 20 d. Parodos rengėjai - St. Škėma ir A. Samsonas Nuotr. K. Baliūnaitės

„Atvirų durų“ diena, skirta Ontario provincijos pensininkams pagerbti, įvyks birželio 18 d. Lietuviški slaugos namai „Labdara“ aukšto lygio ir nepažeistų standartų vertinimo laimėtojai, kartu su šimtais kitų pensininkus globojančių įstaigų dalyvaus šiame renginyje. Renginio tikslas - pateikti naudingą informaciją apie Ontario provincijoje esančias įvairias galimybes, kaip ir kur galima patogiai ir saugiai gyventi ir būti prižiūrimiems, sulaukus senatvės. „Labdaros“ slaugos namai birželio 18 d., 2 val. po pietų bus atviri ne tik lietuviams, bet ir visiems vyresnio amžiaus asmenims, norintiems aplankyti slaugos namus ir susipažinti su jų gyvenimu ir siūlomomis priežiūros rūšimis. Slaugos namų tarnautojai ir savanoriai vedliai apsilankiusiems svečiams parodys slaugos namus, paaiškins, koks yra patekimo į slaugos namus procesas, pateiks informaciją apie gyvenimo stilių ir tvarką juose. Bus atsakinėjama į lankytojų klausimus.

„Labdaros“ administracija

Tragiškai žuvus vaikiaiui a.a. Beniui Paškui, užjausdami Vidą ir Vyta Paškus, Gražina ir Vladas Butkiai TŽ aukėjo \$20.

IVAIRIOS ŽINIOS

Savaitraštis *Amerikos lietuvis*, pradėtas leisti prieš septynerius metus į Ameriką atvykusio, buvusio laikraščio *Plungė* redaktoriaus Broniaus Abručio, š.m. gegužės 7 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, IL, paminėjo ir šventė savo darbo 5-metį. Pasidžiaugti leidinio sėkme ir populiarėjimu susirinko nelauktai didelis žmonių būrys - 400. Susilaukta sveikinimų iš Tautinių mažumų ir išeivijos departamento direktoriaus A. Petrausko, Lietuvos ambasadoriaus V. Ušacko, konsulo Čikagoje A. Daunoravičiaus ir kt.

Buvo paskelbti AL rašinio konkurso *Kaip išlikti lietuviu Amerikoje* rezultatai ir laimėtojai apdovanoti konkurso mecenato dr. J. Adomavičiaus pinigėmis premijomis. Linksmą šventės dalį atliko „Keistuolių teatras“ iš Vilniaus, šiuo metu gastroliuojantis Šiaurės Amerikoje.

Laikraščio redakcija įsikūrusi Summit, IL, Čikagos priemiestyje. Redaktorė V. Ragauskaitė, iš Lietuvos atvykusi prieš 5 metus, sako, kad laikraštis nepolitizuotas, neideologizuotas, jo misija - informuoti emigrantus, šviesti ir juos prablaškyti; didele dalimi prie laikraščio sėkmės prisidėjo nemokamų asmeninių skelbimų tradicija, kuri tęsiama. Pilnu etatu dirba 4 žmonės, bendradarbių apie 20. Prenumeratorių skaičius šiais metais išaugo iki 2000, tiražas - 4000. Inf.

Kapinių lankymas

Šiomet Kristaus kūno ir kraujo šventę praeitą sekmadienį, gegužės 29, sutapo su tradicine Sv. Jono kapinių lankymo diena. Jau nuo pat ryto Anapilio sodyon rinkosi tautiečiai iš Toronto, Mississaugos, Hamiltono, Vasagos ir kitų vietovių, lankė savo artimųjų kapus, tvarkė, puošė. Intensyvią judėjimą tvarkė Vlado Pūtvio kuopos šauliai. Didžiojoje Anapilio salėje nemažai lankytojų sotinoti lietuviškais patiekalais, kuriuos paruošė KLKM dr. jos Anapilio parapijos skyrius. O šios parapijos moterų būrelis surengė A. Škėmienės audinių ir G. Repečkos medžio bei metalo skulptūrų parodą, kuriai lankytojų taipgi netrūko.

Iškilmingos Mišios vyko 3 v.p.p. kapinių koplyčioje, nors ir nepalankiam orui esant. Mišias koncelebravo Anapilio parapijos vikaras kun. V. Staškevičius su kunigais - A. Simanavičiumi, OFM, prel. E. Putrimu, prel. J. Staškevičiumi, K. Kaknevičiumi, Audriumi Šarka, OFM, E. Jurgučiu, OFM, ir A. Brazausku, OFM, kuris pasakė pamokslą. Asistavo diak. dr. K. Ambrozaitis. Giedėjo parapijos choras, vad. D. Grigutienė. Koplyčios garso sistemą tvarkė Vl. Paliulis. Dlv.

A.a. Vytauto Sendžiko atminimui vėžiu sergantiems vaikams Lietuvoje Galina Morkūnienė aukėjo \$100.

A.a. Elenos Gailiūnaitės atminimui vėžiu sergantiems vaikams \$100 aukėjo Anelė Klemkienė. M.P.

Jubiliejinė ateitininkų stovykla Dainavoje, MI, 2005 m. birželio 29 - liepos 4 d. Jubiliejinėje stovykloje programa bus įvairi, kurioje galėsime rasti bendrą kalbą ir bendrai galėsime dar labiau užsidegti Kristaus idealu. Visi matome, kad visose srityse be Dievo žmogus pasimeta, o su Juo randa prasmės veikti, dirbti. Bus proga pažvelgti į šių laikų būsimąją šventąją, Adelę Dirsytę ir jos nueitą ateitininkų kelią. Matome, kad moksleiviams ir kartais net studentijai yra sunkiau, o kartais visai nėra galimybių veikti be sendraugių moralinės paramos. Tad ant sendraugių pečių gula jaunimo veikla. Jubiliejinė ateitininkų vasaros stovykla įvyks Dainavos stovyklavietėje, 15100 Austin Rd., Manchester, MI 4858. Kviečiami ir laukiami visi: MAS, SAS, ASS nariai. Stovyklą globoja Šiaurės Amerikos ateitininkų taryba. Stovyklos registratorė: Živilė Vaitkienė, 3321 Alla Dr., Seven Hills, OH 44131. Telefonas: 216 642-4678.

Sesuo Margarita Bareikaitė

The Mississauga News, š.m. gegužės 20 d. paskelbė trumpą Amy Lazar (laikraščio bendradarbės) pranešimą su stambia antrašte *Lithuanians Celebrate Independence*. Rašoma, kad Mississaugos lietuvių bendruomenė švenčia 35-tąsias Kanados lietuvių dienas, pažymindamas mažo krašto prie Baltijos jūros nepriklausomybę. Nurodyta vieta - Anapolis; laikas 3 val. p.p., sekmadienį. Pokalbyje vienas iš šventės rengėjų, V. Remesat nurodė, kad tokie renginiai būvę organizuoti Toronte, Montrealyje, Hamiltone, Vinipege. Esą puiku dabar švesti čia.

Sekmadienį, birželio 5, 1 v. p.p. Prisikėlimo parapijos kavinėje įvyks Kanados lietuvių fondo pristatymas. Jį padarys KL fondo valdybos pirmininkas Algis Nausėdas pailustruodamas jį skaidrėmis apie KLF veiklą, tikslus, struktūrą, eigą. KLB Toronto apylinkės valdyba kviečia visus dalyvauti. Inf.

Kanados poezijos institutas skelbia 12-ąjį metinį konkursą. Iki liepos 30 d. bet kokio amžiaus poetai kviečiami siųsti 24 ar mažiau eilučių eilėraščių instituto adresu: Poetry Institute of Canada, P.O. Box 5577 N, Victoria, BC V8R 6S4 arba el. paštu poetryinstitute@shaw.ca arba faksu 250 519-0029. Geriausių eilėraščių autoriai gaus pinigines ir kitas premijas, 60% geriausių gautų eilėraščių bus išleisti antologijoje.

TRUMPAI...

Ambasadorius gimnazijoje

Labai džiugu, kai jauni žmonės domisi įvykiais Lietuvoje, krašto istorija, politologija, užsienio politika. Taip galiu apibūdinti Rokiškio „Romuvos“ gimnazijos abiturientę Inga Simanonytę. Ji kiekvieną dieną lankosi gimnazijos bibliotekoje, domisi istorijos ir politologijos mokslu, naujausios informacijos ieško interneto puslapiuose, domisi pačia naujausia literatūra. Neseniai Rokiškio „Romuvos“ gimnazijoje lankėsi Čekijos ambasadorius Petras Voznica ir ŠAS Vilniaus skyriaus vadovas Audrius Skaisytis. Seminaro metu prelegantai skaitė pranešimus „Ar Lietuva pasirengusi kovoti su terorizmu?“, pajavirindami vaizdine medžiaga. Abiturientė Inga Simanonytė vadovauja ŠAS Rokiškio skyriui. Laimėjus tarptautinį projektą, surengtas minėtasis seminaras. Skyriaus vadovė per priėmimą pas Lietuvos seimo pirmininką Artūrą Paulauską susipažino su Čekijos ambasadoriumi Petru Voznica. Jis paliko nuoširdų įrašą *Svečių knygoje*. Vertingais leidiniais apie Čekiją papildė kuriamo Lituhanistikos centro fondą. Reda Kiselytė, Rokiškio „Romuvos“ gimnazijos bibliotekos vedėja

PADĖKA

Toronto lietuvių jaunimo ansamblio „Gintaras“ vardu dėkojame visiems, kurie prisidėjo darbu ar aukomis, minint jo 50-metį. Dėkojame visoms institucijoms, kurios finansiškai parėmė mūsų renginius ir visiems mecenatams (jie buvo paskelbti 50-mečio leidinyje) už aukas. Nuoširdus ačiū ambasadorei S. Jakštonytei už atvykimą ir dalyvavimą koncerte bei perduotą sveikinimą ir dovaną iš Lietuvos respublikos seimo pirm. A. Paulausko. Dėkojame Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos respublikos vadovams, įvertinusiems ansamblio veiklą ir garbės ženklų apdovanojusiems „Gintaro“ vadovus - Ritą ir Juozą Karasiejus. Dėkojame choreografei docentei L. Kisielienei už atvykimą, sveikinimus ir šokėjų pagerbimą. Taip pat reiškiamė padėką J. Atkočiūnui, specialiai šia proga atvykusiam iš Lietuvos ir kontraboso garsais pastiprinusiam kapelos sąskambius. Ačiū Čikagos šokių grupės „Grandis“ ir Lemonto „Spindulys“ vadovėms V. Fabionovich ir R. Poskočimienėi bei jų mokytojams ir šokėjams už atvykimą, dovanas ir sveikinimus, skirtus ansamblui „Gintaras“. Ačiū buvusiems šokėjams, kurie atvyko iš Čikagos, Detroito, Houstono, Otavos, Windsoro, Vankuverio ir Lietuvos. Dėkojame dabartiniams vadovams, šokėjams, muzikantams, dainininkams už jų paaukotą laiką ir kantrybę ruošiant šį puikų koncertą. Ypačinga padėka J. Kavaliauskienei, D. Nausėdienei ir S. Saplienei už nuostabų salės paruošimą iškilmingam vakarui „Ar atsimeni kai“. Dėkojame R. Paulioniui, paruošusiam visas koncerto dekoracijas ir A. Paulionytei už techninę pagalbą koncerto metu, dr. Č. Joniui, įamžinusiam visą šventę vaizdajuostėje ir D.R. Puteriams, palikusiems prisiminimus nuotraukose. Ačiū V. Benotaitei ir I. Sungailienei, vedusioms koncerto programą ir iškilmingo vakaro pasilinksminimą. Dėkojame visiems svečiams iš arti ir toli už tokį gausų atsilankymą visuose 50-mečio renginiuose.

Ansamblio „Gintaras“ 50-mečio rengimo komitetas

SKAITYTOJAI PASISAKO

Gerbiamieji,

KLK Moterų dr.-jos Montrealio skyriaus valdyba savo posėdyje paskyrė *Tėviškės žiburiams* \$200 (du šimtus dolerių).

Ačiū Jums už nuolatinį talkininkavimą. Linkime Jums sėkmės, ištvermės ir nuoširdžiai dėkojame už tokį puikų savaitraštį. Su geriausiais linkėjimais -

D. Staškevičienė

Hamiltono tautinių šokių ansamblio

„GYVATARAS“
sukaktyvinis

KONCERTAS • VAKARIENĖ
LOTERIJA • ŠOKIAI

2005 m. birželio 11, šeštadienį, 5 v.p.p.

Jaunimo centre, Hamiltone, 48 Dundurn St.N.,

Bilietus užsisakyti iš anksto Jaunimo centre sekmadieniais po Mišių arba skambinant

IRENAI ŽUKAUSKAITEI tel. 416-895-2400. Įėjimas - \$35

Kviečiame visus gausiai dalyvauti

KANADOS BALTIEČIŲ FEDERACIJA
visus kviečia dalyvauti metiniame

SIBIRINIŲ
TRĖMIMŲ

MINĖJIME

birželio 14, antradienį, 7 valandą vakaro. Ekumeninės pamaldos Toronto Prisikėlimo parapijos šventovėje (1 Resurrection Rd.). Visos organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis. Rikiuotei į pamaldas rinktis 6.30 valandą vakaro prie šventovės. Gausiu dalyvavimu pagerbkime ištremtųjų ir Sibire žuvusiųjų atminimą.

Kanados baltiečių federacija
Kanados lietuvių bendruomenės krašto valdyba

TORONTONT

Anapilio žinios

• Gegužės 25, trečiadienį, sunkvežimio-dviračio avarijoje žuvo a.a. Benius Paškus, 11 m. amžiaus, vaikaitis mūsų parapijiečių Vytauto ir Vidos Paškų.

• Birželio 3 yra pirmasis mėnesio penktadienis. Tą dieną Lietuvos kankinių šventovėje Mišios bus ir vakare 7 valandą, o po Mišių – Šventoji valanda prie išstatyto Švenčiausiojo.

• Moksleiviai, studentai ir sendraugiai ateitininkai yra kviečiami užpildyti "Ateitininkijos apklausos" anketą per internetą. Adresas: <http://www.ateitis.org>. Visų dabartinių ir buvusių narių nuomonės yra svarbios. Anketa – anoniminė: nereikia pažymėti nei vardo, nei pavardės. Užtrunka tik 10 minučių.

• Anapilyje esančiame Kanados lietuvių muziejuje dabar vyksta paroda *Prisiminkime Lietuvių dienų linksmybes!* Sekmadienį paroda atidaryta nuo 9.30 v.r., o pirmadienį – nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

• Mišios birželio 5, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Gabrielių Pošių (L metinės) ir Kazimierą Šimkų (LX metinės) bei jų šeimų mirusius; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje birželio 5, sekmadienį, 2 v.p.p. už Trinkūnų ir Daluogauskų šeimos mirusius; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje birželio 4, šeštadienį, už a.a. Eleną Gailevičiūtę.

Išėivijos Lietuvių klierikų studijų fondui \$50 aukojo V. Jasinevičienė (a.a. Juozo Jasinevičiaus atminimui).

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo: \$200 – M. Kiškienė; \$100 – L. Morkūnienė, J.M. Astrauskai; \$50 – A. Langas; \$20 – E. Kasulienė.

Klasikinės muzikos popietė birželio 5, sekmadienį, 2 v.p.p. Prisikėlimo parapijos salėje. Muzikinis duetas: Audronė Šarpytė – smuikas, Edita Morkūnienė – fortepijonas.

PUNIA CONSTRUCTION LTD.

REMONTAI vidaus ir išorės; 15-os metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar parduodant namą verta paskambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

cell: (416) 560-0122
namų: (905) 848-9628

Prisikėlimo parapijos žinios

• Praeitą sekmadienį, paskutinį kartą prieš vasaros atostogas giedojo parapijos jaunimo choras. Jis rudenį pradės ruošti Dainų šventei, kuri vyks Čikagoje. Taip pat šiai Dainų šventei yra organizuojamas ir studentų choras, nuo 16 iki 30 metų amžiaus. Tuo reikalu susisiekti su Alena Skrinskaite el.paštu askrinskas@hotmail.com.

• Šis penktadienis ir šeštadienis yra mėnesio pirmieji. Pirmą mėnesio penktadienį 7 v.v. vyksta Šv. Valanda su Mišiomis ir palaiminimu. Išpažinčių klausoma prieš Mišias. Pirmąjį šeštadienį Gyvojo rožinio draugijos nariai renkasi Rožiniui ir Mišiom 10.30 v.r.

• Birželio mėnuo yra skirtas Jėzaus Širdies garbinimui. Jėzaus Širdies litanija bus kalbama sekmadieniais po kiekvienų, o šio kiadieniais po 7 v.v. Mišių.

• Lietuvoje mirė a.a. Alius Pabalas, Angelės Kairienės brolis ir a.a. Mykolas Vansauskas, Dangulės Radzevičienės svainis.

• Į Ateitininkijos apklausą per internetą – <http://www.ateitis.org> – kviečiami atsilipti visi buvę ir esantys ateitininkai moksleiviai, studentai ir sendraugiai. Anketa anoniminė. Ateitininkų jubiliejinė stovykla "Dainavoj" vyks birželio 29 - liepos 4 d.d. Registracijos blankus galima gauti parapijos raštinėje ar skambinti dr. J. Čuplinskienei tel. 416-533-7425.

• Darbo talkos savaitgalius "Kretingos" stovyklavietėje, Vasagoj, nuo dabar iki stovyklų pradžios organizuoja parapijos tarybos stovyklavietės priežiūros sekcija ir kviečia visus prie šio darbo prisidėti. Gali atvažiuoti šeimos ir pavieniai, visiems bus maisto ir jei kas norės, galės ir pernaktoti. Skambinti Rūtai Jaglowitz tel. 416-622-9919 ar el.paštu ruth.jaglowitz@senecac.on.ca.

• Šios vasaros stovyklų vadovams pasiruošimo diena vyks birželio 18 d. "Kretingos" stovyklavietėje, nuo 9 v.r. iki 5 v.p.p.

• Pasaulio jaunimo dienų užsiregistravusiems dalyviams ir jų tėveliams informacijos sesija vyks birželio 14 d., 8 v.v. parapijos patalpose.

• Sibirinių trėmimų minėjimas, kurį organizuoja Baltiečių federacija, vyks parapijos šventovėje birželio 14, antradienį, 7 v.v. Tą dieną Mišių vakare nebus.

• Mišios sekmadienį, birželio 5: 8 v.r. už Poškų ir Draučikų šeimų mirusius; 9 v.r. už a.a. Elvyrą Šelmienę; 10.45 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius, už a.a. Joną Šimkų – 6 metinės, už a.a. Praną Pranaitį; 12.15 v.d. už a.a. kun. Joną Borevičių, S.J.

Lietuvių Namų žinios

• Gegužės 30 d. Lietuvių Namų svetainėje pietavo 160 svečių.

• LN valdybos posėdis – birželio 8 d., 7.30 v.v. LN seklyčioje.

• Birželio 12 d. Toronte įvyks labdarai skirtas maratonas (Toronto Challenge), kurio metu dalis surinktų pinigų atiteks ir "Labdaros" slaugos namams. Norintieji prisidėti ir dalyvauti bėgime (5 km) ar ėjime (1 km) registracijos blankus galite gauti Lietuvių Namuose, "Paramoje" ar Slaugos namuose. Dėl platesnės informacijos kreiptis į Angelę Abromaitytę tel. 416 531-2121.

• "Lokyje" galima įsigyti įvairių lietuviško maisto gaminių. Teirautis tel. 416 534-8214.

• Kviečiame visus pietauti Lietuvių Namuose. Norintieji pasiimti semadieniais gaminamų patiekalų į namus prašome iš anksto užsisakyti tel. 416 532-3311.

Išganytojo parapijos žinios

• Sekmadienį, 9.30 v. ryto pamaldos, po kurių 11 v. ryto vyksta konfirmantų pamoka Lietuvių Namų seklyčioje.

• Parapijos metinė iškyla – gegužinė įvyks birželio 19 d. "Centennial" parke, Etobicoke. Pradėta bus pamaldomis 11 v.r. Daugiau informacijos žiniaraštyje.

• Praeitą sekmadienį Šv. Komuniją pirmą kartą priėmė Alysas Dalinda, Hannah Dornfeld, Daniele Drescher, Aleksas MacDonald, Mykolas Skilandžiūnas ir Aleksas Turūta. Pirmai Komunijai vaikučius paruošė Loreta Dalindienė.

• Kitos pamaldos su Šv. Komunija įvyks liepos 3 d., 11.15 v. ryto. Šiuo laiku jos vyks kiekvieną sekmadienį. Tai tęsis iki 2006 m. birželio 25 d.

Maironio mokyklos žinios

• Gegužės 27, penktadienį, 6.30 v.v. iškilmingas mokslo metų užbaigimas įvyko Prisikėlimo parapijos salėje su vakariene ir programa.

• Gegužės 28, šeštadienį, Keistuolių teatras iš Lietuvos atvykęs Kanados lietuvių dienoms pasirodė mokykloje.

• Birželio 11 – paskutinė pamokų diena; bus išdalinti pažymėjimai.

• Kviečiame aplankyti tinklalapį www.maironiomokykla.net Živilė

Toronto arkivyskupijos duomenimis, Mišiose dalyvaujančių katalikų skaičius daug nepakito per pastaruosius 8 metus, rašo "The Catholic Register" (2005. V.22). "Environics" apklausos, užsakytos ShareLife, rezultatai rodo, kad pastoviai dalyvauja apie 45% katalikų, panašiai kaip ir 1996 m. Skaičius yra nukritęs nuo 1985 m., kada pastoviai lankančių buvo 57%.

MONTREALQUE

XXXV KL dienų proga Lietuvių tautodailės instituto Toronto skyrius surengė parodą Anapilyje, Mississaugoje. Iš k. viešnia iš Montrealio D. Staškevičienė, Toronto sk. narės A. Zaremaitė ir J. Žulienė

Aušros Vartų parapijos ŽINIOS

Aušros Vartų parapijos komiteto posėdis įvyks birželio 12 d. po 11 val. Mišių. Klebonas kun. Ričardas Birbilas birželio pabaigoje išvyks dviems mėnesiams į Lietuvą, todėl reikės aptarti nemažai klausimų. Nuo birželio 25 d. iki rugpjūčio 25 d. Aušros Vartų parapijoje tebus tik vienerios Mišios lietuvių kalba per savaitę, tai yra, sekmadieniais 11 val. Kitomis dienomis Mišių nebus. Kleboną pavaduos visiems gerai pažįstamas kun. dr. Feliksas Jucevičius. Jis mielai sutiko patarnauti ir kitomis progomis.

A.a. Juzė Arkauskienė, 99 m. amžiaus, mirė gegužės 26 d. Cowansville, Que. Palaikai sugedinti. Pelenai bus laidojami vėliau. Jos vyras Stasys, sūnus Stanley ir brolis Joseph Bernat mirė seniau. B.S.

Šv. Kazimiero parapijos ŽINIOS

Šeštadienį, gegužės 21 Montrealio dienraštis *The Gazette* parašė ilgą straipsnį *Pieces and Harmonies, Barbershop singers in love with sonority*. Straipsnis paminėjo "South Shore Saints Barbershop" grupę, 40 vyrų, įskaitant mūsų parapijietį Justiną Kisielių. Justinas dainuoja jau 36 metus. Jis norėtų sudaryti lietuvių vyrų kvartetą, dainuojantį "a cappella". Norintys prisijungti prie kvarteto prašomi kreiptis į Justiną tel. 450 672-3881. Jauni ar vyresnio amžiaus dainininkai kviečiami.

Šeštadienį, gegužės 28 įvyko "St. Dominic Parish" ir Šv. Kazimiero parapijos metinės golfo varžybos. Nuo 1992 metų yra rengiama golfo diena. Šiomet geriausia moterų žaidėja buvo lietuvaitė Linda Visockis-Poole. Dalyvavo apie 60 žaidėjų. V.L.

Montrealio lietuviai – Justinas Kisielius (pirmas iš k.) ir Haroldas Celtorius (antras iš d.) – su "barbershop" dainininkais. Justinas dainuoja 36 metus, Haroldas – 15 metų Nuotr. J. Kisieliaus

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES

LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.

1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL, QUE. H2L 1L3

TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981

Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue de Sève
Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

IŠNUOMOJAMAS kaimo aplinkoje namas savaitėms arba mėnesiams. Yra keturi miegamieji, židynys bei visi virtuvės ir skalbimo reikmenys. Skambinti Ritai tel. 705 487-0051.

PARDUODAME bufetą, rašomąjį stalą, plytą ir akordeoną. Skambinti tel. 416-763-7145.

IŠNUOMOJU 1 kambario butą šviesiame rūsyje, ramioj Etobicoke gatvėje. Atskiras įėjimas, vieta mašinai, kiemas. Arti Royal York metro. Nuoma - \$500 mėnesiui. Skambinti tel. 416-233-5996.

Vilniaus radijo laidos užsieniui girdimos kasdieną, 7 v.v. 9875 kHz dažniu, 31 m bangos ruože.

XXXV Kanados lietuvių dienų koncerte gegužės 22 d. Anapilyje žiūrovai įsijungė į bendras dainas Nuotr. D. Blynaitės